

Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinni
assigiinngissitaarneaq

MARSI 2023
SULIFFEQARFINNI MISISSUINEQ

Imarisat

1	Misissuinermi pingaarnert (Eqikkaaneq)	3
2	Aallaqqaasiut.....	6
2.1	Misissuinerup tunuliaqutaa	6
2.2	Isumat	7
2.3	Paasissutissat	7
3	Suliffeqarfinni, Naalakkersuisuni kommuuninilu suaassutsit agguataarneri.....	8
3.1	Namminersorlutik oqartussat	8
3.2	Suliffeqarfiit.....	8
3.3	Kommuunit	11
4	Sulisitsisut suliffeqarfinni misissuinerat - decembari 2022	12
5	Misissuineq - januaari 2023.....	14
5.1	Misissuinermi peqataasut – suaassusaat, suliffiat taavalu ukiui.....	14
5.2	Misissuinermi peqataasut aaqqissuussaaneq aallaavigalugu agguataarneri	15
5.3	Misissuinermi peqataasut suliaqarfinni agguataarneri	15
5.4	Kukkunermut pissutaasinnaasut.....	16
6	Suliffeqarfinni qullersanilu suaassutsit agguataarneri.....	17
6.1	Suliffeqarfinni suaassutsit agguataarneri ataatsimut isigalugit.....	17
7	Assigiingissitaarnermut periutsit piumassuserlu.....	19
7.1	Suliffeqarfiup assigiingissitaarnermut eqqumaffiginninnerat suliniuteqarnerallu.....	19
7.2	Suliffeqarfiup periuseq	20
7.3	Aqutsisut akornanni assigiingissitaarnissamut periarfissat	21
8	Assigiingissitaarnerup samminerani unamminartut	22
9	Assigiingissitaarnermut periuseq.....	23
10	Oqartussani suliffeqarfiit namminersortullu	24
10.1	Oqartussani suliffeqarfinnilu namminersortuni sulisut suaassusaasa agguataarneri.	24
10.2	Oqartussani suliffeqarfinnilu namminersortuni qullersat suaassusaasa agguataarneri 26	
10.3	Oqartussani suliffeqarfinnilu namminersortuni suaassutsit agguataarnerinik eqikkaaneq.....	26
11	Inerniliineq	28
11.1	Isummanut akissuteqarneq.....	28
11.2	Inerniliineq.....	29

12	Tamanik isiginninneq.....	31
12.1	Siunissami siulersuineq.....	31
12.2	Kalaallit Nunaat nunarsuarmi.....	31
12.3	Siunissami misissuinerni sammineqarsinnaasut	32
13	Ilangussat	33
13.1	Ilangussaq A: Paasissutissanik aallerfiit.....	33
13.2	Ilangussaq B: Appeqqutit	34
13.3	Ilangussaq C: Assigiinngissitaarnerup sammineqarneranut unamminartunut oqaaseqaatit aalajangiiviunngitsut (apeqqut 7)	36
13.4	Ilangussaq D: Assigiinngissitaarnermut suliniuteqarnermut oqaaseqaatit aalajangiiviunngitsut (apeqqut 8)	38

1 Misissuinermit pingaarnert (Eqikkaaneq)

Misissuinerup tunuliaqutaa siunertaalu

Sulisitsisut 2022-mi aamma 2023-mi misissuinerit assigiinngissitaarnermut tunngasut suliarivaat. Misissuinerit pereersut allat, assersuutigalugu ukiaq 2022-mi Naligiissitaanissamut Siunnersuisooqatigiit misissuinerat, “Kaffi aassaviuk?” malitsigalugu misissuineq una nammineq suliniutaavoq. Ukioq kingulleq misissuinermit Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinni suaassutsikkut naligiinngittoqarnermut misissuineruvoq. Nalunaarusiami uani suaassutsit agguataarnerisa kisitsisilernissaat siunertaavoq, pissutsillu soq taama isikkoqalersimanerit qulaajaanissaq siunertaalluni.

Sulisitsisut nittartakkatigut misissuinerat inunnit 88-nit peqataaffigineqartoq, taavalu Sulisitsisut ukiumoortumik suliffeqarfinni naligiissitaarnermut assigiinngissitaarnermullu misissuinerat inunnit 69-nit peqataaffigineqartoq aallaavigalugit misissuineq una suliaavoq. Misissuinermit peqataasut amerlanerpaat suliffeqarfiupput Sulisitsisuni ilaasortaasut, assaallu atorlugit sulisuunerullutik. Oqartussani ingerlatsiviit oqartussallu aamma nittartakkatigut misissuinermit peqataapput.

Suliffeqarfeqarnermit tamakkiisumik isigalugu suaassutsit agguataarnerisa qiviarnissaat naleqquppoq, suliffeqarfeqarnerullu ilaannaasa isiginianninnissai pingaaruteqarluni, assersuutigalugu namminersortut kisiisa isiginianninnissai. Oqartussani namminersortunilu atorfinitsitsinerit pitsaasut aamma aqutsisut atorfininnissamut periarfissat tunngavissaqarput.

Misissuinermit isumat

Misissuinerup isummani sisamaasut uppersarpai, tassaallutik:

1. Nalinginnaasumik angutit aqutsisut arnanit aqutsisunit amerlanerusarput
2. Oqartussat suliffeqarfiutaani arnat aqutsisut namminersortuni arnat aqutsisunit amerlanerupput
3. Ilaatigut nalinginnaasumik sulisussaaleqinerup malitsigisaanik assigiinngiiaassutsimik sammisaqarnissaq ajornakusoortarpoq
4. Taavalu assigiinngissitaarneq piviusunngussappat suliffeqarfiit assigiinngissitaarneq eqqumaffigissaagaat suleriutsiminnullu ilaatissagaat

Siunertap iliuutsillu attuumassutaat

Suliffeqarfinni assigiinngissitaartuunissaq kissaataavoq, suliffeqarfippassuarnilu pappialatigut tamanna tunngavissaqarluni, ulluinnarnili sulinerni siunertaagaluarluni tamanna sammineqangaarneq ajorpoq. Nalinginnaasumik sulisussaaleqinerup *suliffeqarfimmi naligiissitaanerup assigiinngissitaarnerullu samminnginneranut peqqutaqaataavoq*, tassami suliffeqarfiit amerlanertigut sulisussarsiortillutik suaassuseq aallaavigalugu sulisunik imaluunniit aqutsisunik atorfinitsitsinissartik periarfissarineq ajoramikku.

Aqutsinerni assigiinngitsuni aqutsinermut suaassutsillu agguataarnerinut soqutiginninneq

Aqutsineq suaassutsillu agguataarnerinut tunngatillugu arnat aqutsisutut atorfeqarnissartik aqutsisutullu atorfinnut qinnuteqarnissaminnut soqutiginninnginnissaat avataanit takussutissaqanngilaq, misissuinermilu peqataasut ilaannit, peqataasup suaassusaa apeqqutaalluni, tamanna assigiinngitsumik isumaqarfigineqarpoq. Misissuinermi peqataasut arnat misiginngilaat arnat aqutsisutut atorfinnut *qinnuteqarneq ajortut* imaluunniit aqutsisutut atorfinnut piukkunnaateqarneq ajortut, soorlu angutit misissuinermi peqataasut taama isumaqartut.

Suliffeqarfimmi atorfinni assigiinngitsuni suaassutsit agguataarnerinut suliffeqarfiit misissuinermi peqataasut missingersuutaat aallaavigalugit suliffeqarfimmi atorfiit qaffasinneruleriartornerini arnat atorfinniittut ikiligaluttuinnartarput. Arnat angutillu 30-it sinnerlugit ukiullit suliffeqarfimmi naligiimmik agguataarneri aallaaviuvoq (30-it ataallugit ukiulinni arnat ikinnerupput), soqutiginarualu tassaalluni aqutsisutut atorfinni suaassutsit agguataarneri taamatut atuutinngimmat. Uani oqartussani suliffeqarfiup namminersortullu akornanni assigiinnginnerit erserput, taavalu suliffeqarfimmi aqutsisutut atorfiit qaffasissigaluttuinnarnerini erserluni.

Oqartussani taavalu namminersortuni suliffiit

Oqartussani suliffimmi taavalu namminersortuni suliffimmi suaassutsit agguartaarneri assigiinngillat, kisianni soq taama inissisimanersut misissorneqarnikuunngillat. Misissuinermi oqartussani suliffiit oqartussani ingerlatsiviit oqartussallu sinnerlugit allassimapput, namminersortunili sinniisut siammasinnerujussuullutik. Taamaattumik inerniliunneqarsinnaasumik immikkoortut ukua marluk toqqaannaq suliatigut naleqqiunneqarsinnaanngillat. Misissuinermilu immersukkani ataatsiakkaat nassuiaataani takussutissaqarpoq suaassutsit assigiinngitsunik piginnaasaqarneri atorfinitsitsinerni tunngavigineqartartut. Assersuutigalugu atorfininnermi isumannaallisaanermik piunnaasaqarneq, ilaqtannut sunngiffimmullu periarfissaqarluarnissaq, nalunaaquttap akunneri suliffiusut nikerarneri taavalu atorfinnut aalajangersimasunut timip atornissaanik piunnaasaqatit.

Oqartussat suliffeqarfiutaanni namminersortunilu aalajangersimasuni suaassutsit agguataarnerinut atuuttunut paasissutissat nalunaarusiami ataatsimoortinneqarput, suaassutsillu agguataarnerisa 50-50 (imal. 40-60) siunertaatillugu arnat aqutsisut ikinnerusut uppersarnerqarluni, immaq oqartussat suliffeqarfiutaasa siulersuisuini pissutsit minillugit (tassani arnat 47%-iupput arngutit 53%-iullutik). Suliffeqarfimmi amerlasuuni aqutsisut agguataarneri sulisut agguataarnerinut naleqqussartarpaat. Naligiissitaanerup sumut attuumatinneqarnissaa misissuinermi sammineqarnerunngilaq, ass. inuiaqatigiinni suaassutsit agguataarneri, suliffimmi suaassutsit agguataarneri, suliffeqarfimmi suaassutsit agguataarneri imaluunniit sullissani allaniluunniit suaassutsit agguataarneri.

Suliffeqarfinni assigiinngissitaarnerup oqallisigineqarnissaanut nalunaarusiaq aallarniisoq

Suiaassutsit agguataarnerisa assigiinnginneri inunnut ataasiakkaanut atuuttut nalunaarusiami sukumiisumik sammineqanngillat, sissuertumilli isummersuutaallutik. Suliffeqarfinni suaassutsit agguataarnerninut paasissutissat avataanit inerniliussaasinnaasut sammineqarput.

Nalunaarusiaq taamaasilluni siunertani naammassivaa, tassa Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinni assigiinngissitaarnermut naligiissitaanermullu oqalliseqqinnissamut tunniussaqaarluni.

2 **Aallaqqaasiut**

2.1 **Misissuinerup tunuliaqtaa**

Ukiami 2022-mi Naligiissitaanissamut Siunnersuisooqatigiit misissuineq ”Kaffi aassaviuk?” saqqummiuppaat. Misissuinermi arnat 15-it Kalaallit Nunaannittut immikkut apersorneqarput, angutillu 6-it ataatsimut apersorneqarlutik. Misissuinermi peqataasut 21-it tamarmik Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinni aqutsisutut atorfeqarput. Kalaallit Nunaanni aqutsisutut atorfillit akornanni suaiaassutsit assigiinngiiaannginnerinut isuma aallaavigalugu misissuineq ingerlavoq, tassa imaappoq aqutsisutut atorfillit akornanni naammaginangitsumik arnat angutillu agguataarsimaneranut isuma aallaaviulluni.

Naligiissitaanissamut Siunnersuisooqatigiit misissuinerminni taakkartugaat nalunaarusiami uani sukumiisumik samminiarsaraavut, taavalu Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinni suaiaassutsikkut assigiinngissutsit pillugit paasisutissanik piniarluta. Nalunaarusiat marluk akornanni suleqatigiittoqanngilaq, nalunaarusiarlu una Sulisitsisunit taamaallaat suliaalluni. Decembarimi 2022-mi Sulisitsisut suliffeqarfinni misissuinerannit apeqqutit assigiinngissitaarnermut tunngasut nalunaarusiami uani aamma sammineqarput.

Naligiissitaanermut inatsit malillugu (Angutit arnallu naligiissitaanissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr.3, novembarip 29-at 2013-meersoq) Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit 20-it sinnerlugit sulisoqarpata, sulisuminni suaiaassutsit agguataarnerinik nalunaarsuinissamik periarfissaqarput, tamannali aqqissuussamik ingerlanneqanngilaq, taamaattumik suaiaassutsikkut assigiinngissitaarnerup kisitsisitigut samminissaa tunngavissaqarani. Taassuma saniatigut naligiissitaaneq sumut attuumatinneqarnissaanut ersarissumik nassuiaateqartinneqanngilaq, ass. nalinginnaasumik inuiaqatigiinni angutit arnallu agguataarneri, suliffimmi aalajangersimasumi angutit arnallu agguatarneri, suliffeqarfiup sullissaani/atuisuini agguataarnerit imaluunniit suliffimmi aalajangersimasumi ilinniarsimasut agguataarneri il.il.?

”Kaffi aassaviuk?”-mi namminersorlutik inuussutissarsiortut, suliffeqarfiit oqartussanit piginneqatigiissutigineqartut pingaartumik sammineqarput, taavalu oqartussat ingerlatsiviini oqartussallu sammineqaratik, naak aqutsisutut atorfillit suaiaassutsikkut agguataarneri inuussutissarsiortuninngaanniit allaanerunerat imaluunniit allaaneroratarsinnaanerat ilimagineqaraluartoq.

Suliffeqarfinni suaiaassutsikkut agguataarneri paasisaqarfiginissai nalunaarusiap uuma siunertaraa, tassanilu suaiaassutsikkut assigiinngissitaarnerup samminissaanut unammillerutaasut sammineqarlutik. Naatsorsueqqissaartarfik¹ aallaavigalugu suliffeqarfinni sulisut 30-it sinnerlugit ukiullit akornanni suaiaassutsikkut agguataarneq naligiissoq, sulisunili inuusunnerni arnat ikinnerussuteqartut. Kingullermut ilaatigut peqquataaqataavoq arnat amerlanerit ilinniartuummata ilaatigullu, pingaarnermik najugaqarfinni mikinerni, arnat qitorniorsinnaalersimasut amerlanerit angerlarsimmata, angutit sulisuullutik.

---

¹ Kisitsisaataasivik: [BEDSTC], [INDPI302] og [ARDSTK1]

Aqutsisutut atorfillit akornanni suaiaassutsikkut agguataarnermut oqallinnermut ilanngussaqaarnissaq misissuinerup siunertaraa. Suliffeqarfeqarneq tamakkerlugu suaiaassutsikkut agguataarinerup naligiinnera avataanit nalilersuutigineqarsinnaappat, taava aqutsisutut atorfilinni suaiaassutsikkut agguataarnerit taama isikkoqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaavoq. Tassani aqutsisutut atorfiit assigiinngitsut sammineqarlutik, tassa imaappoq ingerlatsinermit aqutsisut, periusissionerni pilersaarusionernilu aqutsisut (suleqatigiinni aqutsisoq, immikkoortortani aqutsisut, qaffasissumi aqutsisut taavalu siulersuisut).

2.2 Isumat

Isummat makku misissornissai misissuinerup ilaatigut siunertaraa:

1. Nalinginnaasumik angutit aqutsisut arnanit aqutsisunit amerlanerusarput
2. Oqartussat suliffeqarfiutaani arnat aqutsisut namminersortuni arnat aqutsisunit amerlanerupput
3. Ilaatigut nalinginnaasumik sulisussaaleqinerup malitsigisaanik assigiinngiiaassutsimik sammisaqaarnissaq ajornakusoortarpoq
4. Taavalu assigiinngissitaarneq piviusunngussappat suliffeqarfiit assigiinngissitaarneq eqqumaffigissaagaat suleriutsiminnullu ilaatissagaat

2.3 Paasissutissat

Sulisitsisut annerusumik misissuineri ingerlannikuusai ukua nalunaarusiamut uunga tunngaviupput:

1. Suliffeqarfeqarnermi misissuineq nr.4, decembari 2022-meersoq
2. Assigiinngissitaarneq pillugu nittartakkatigut misissuineq, januari 2023-meersoq
3. Paasissutissanik aallerfiit assigiinngitsut (ilanngussami immikkoortoq 13.1 takuuk)

3 Suliffeqarfinni, Naalackersuisuni kommuuninilu suaassutsit agguataarneri

Qulaani eqqaasatsitut, Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinni suaassutsit agguataarnerinut paasissutissat tigorianaannakkat killeqarput, suliffeqarfinnili CVR-mi allattorsimasuni paasissutissat ilai nassaarineqarsinnaapput, assersuutigalugu ukiumoortumik nalunaarusiani nittartakkanilu kikkunnut tamanut ammasuni. Taassuma saniatigut paasissutissat ilai oqartussanut ingerlatsivinnullu tunngasut takuneqarsinnaapput.

3.1 Namminersorlutik oqartussat

Naalackersuisut 10-nik Naalackersuisoqarput (killiffik januaari 2023), taakkunanngalu 3-it arnaallutik. Naalackersuisut tamarmik immikkut ataatsimik arlalinnilluunniit Naalackersuisoqarfeqarfinnaapput. Naalackersuisoqarfiit 11-iupput, taakkualu Naalackersuisoqarfimmi pisortanit aqunneqarlutik, taakkualu misissuinermi uani "qullersaqarfittut" taaneqarlutik. Naalackersuisoqarfinni ataasiakkaani aqutsisoq ataasiinnaasarpog. Atorfinit 11-usunit aqutsisut pingasut arnaapput, taakkunanngalu marluk misissuinerup ingerlanneqarnerani atorfilittaqaratik (taakkua tamarmik pingasussaa sulisussarsiuunneqarput).

Enhed	Kvindelig	
	Departementschef	Naalackersuisoq
Formandens Departement		
Departementet for Finanser og Ligestilling		X
Departementet for Udenrigsaliggende, Erhverv og Handel		X
Departementet for Fiskeri og Fangst		
Departementet for Sociale anliggende, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggende	[ledig]	
Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke	[ledig]	
Departementet for Råstoffer og Justitsområdet		
Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø	X	
Departementet for Boliger og Infrastruktur	X	
Departementet for Børn, Unge og Familier	X	X
Departementet for sundhed		

Table 1: Fordeling af mænd/kvinder i den øverste ledelse af Grønlands Selvstyre

3.2 Suliffeqarfiit

Suliffeqarfiit oqartussanit piginneqatigiissutigineqartut, taavalu suliffeqarfiit namminersortut² ilai aktiatut imaluunniit piginneqatigiiffittut suliffeqarfiusut, aqutsisoqarlutillu siulersuisoqartut, misissuivigineri aallaavigalugit aqutsisutut atorfillit akornanni suaassutsikkut agguataarneqarnerit (tamakkiinngitsumik) paasisaqarfigineqarput.

Takussutissiaq suliffeqarfinnik oqartussanit pigineqartunik takussutissiaavoq, tassanilu aamma suliffeqarfiit namminersortut ilai ilaallutik (suliassaqarfinni assigiinngitsuni). Suliffeqarfiit

² Suliffeqarfiit 13-it: Air Greenland AS, Tusass A/S, Royal Arctic Line A/S, Royal Greenland (pisortaq nutaaq 2023-mi atorfinittoq nalunaarsuinermi ilaavoq), Great Greenland A/S, Kalaallit Airports Holding aamma Kalaallit Airports International (siulersuisut ilai pisortallu qaleriipput), KNI A/S, INI A/S, Visit Greenland, Nalik Ventures, Sikuki Harbour A/S taavalu Illuut A/S.

qasersumik nalunaarsornikut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarput, tungujortumillu nalunaarsornikut Kommuneqarfik Sermersuumit pigineqarlutik³. Allattuivik tamakkiisumik takussutissiinissaa siunertaangilaq, nunatsinnili suliffeqarfinni – oqartussani namminersortunilu - aqutsisutut atorfillit akornanni arnat amerlassusaasa paasissutissiissutigiginissaa siunertaalluni.

---

³ Nuuk Imeq A/S tamakkiinngitsumik Kommuneqarfik Sermersuumit pigineqarpoq

VIRKSOMHED	Kvinder i direktionen			Kvinder i bestyrelsen			Kvindelig CEO	Kvindelig CFO	Kvindelig formand
	Kvinder	Direktion	%	Kvinder	Bestyrelse	%			
Air Greenland	0	1	0,0%	4	9	44,4%			X
Tusass	0	1	0,0%	3	8	37,5%			
Royal Arctic Line	3	7	42,9%	3	9	33,3%			
Royal Greenland	1	4	25,0%	4	9	44,4%	X		X
Great Greenland	0	1	0,0%	3	5	60,0%			X
Kalaallit Airports Holding	1	3	33,3%	2	4	50,0%			
Kalaallit Airports International	1	3	33,3%	4	6	66,7%			
KNI	0	1	0,0%	5	9	55,6%			X
INI	0	1	0,0%	2	6	33,3%			
Visit Greenland	1	1	100,0%	3	5	60,0%	X		X
Nalik Ventures	0	1	0,0%	3	4	75,0%			
Sikuki Harbour	0	1	0,0%	2	5	40,0%			
Illuut	0	1	0,0%	2	4	50,0%			
Esani	0	1	0,0%	1	4	25,0%			
Iserit	0	1	0,0%	2	5	40,0%			
Nuup Buussi	0	1	0,0%	2	5	40,0%			X
Nuuk Imeq	0	1	0,0%	1	5	20,0%			
Polar Seafood Greenland	0	1	0,0%	0	7	0,0%			
Permagreen	0	1	0,0%	1	5	20,0%			
MT Højgaard Grønland	0	1	0,0%	0	3	0,0%			
EMJ Atcon Grønland	0	1	0,0%	0	4	0,0%			
Nuuk Købmandshandel	0	1	0,0%	1	6	16,7%			X
Pisiffik	1	2	50,0%	3	8	37,5%		X	X
KNB (Brugseni)	1	1	100,0%	3	7	42,9%	X		
Niisa Trawl	0	1	0,0%	0	3	0,0%			
GrønlandsBANKEN	0	1	0,0%	4	9	44,4%			
Halibut Greenland	0	1	0,0%	0	5	0,0%			
Hotel Hans Egede	0	1	0,0%	0	3	0,0%			
Hotel Sisimiut	1	1	100,0%	1	3	33,3%	X		
KJ Greenland	0	2	0,0%	1	5	20,0%			
Kalaallit Forsikring	1	1	100,0%	1	4	25,0%	X		
Illit Forsikring	0	2	0,0%	0	5	0,0%			
Usisaat	0	1	0,0%	0	4	0,0%			
Blue Water Greenland	0	1	0,0%	0	3	0,0%			
Masanti	0	1	0,0%	1	6	16,7%			
Polar Entreprise	0	1	0,0%	1	3	33,3%			
Rambøll Grønland	0	1	0,0%	0	4	0,0%			
EY Grønland	0	1	0,0%	1	3	33,3%			X
Grønlands Revision	0	1	0,0%	1	3	33,3%			
Sermeq Helicopters	0	1	0,0%	1	3	33,3%			X
Peter Pars A/S	0	1	0,0%	2	3	66,7%			
Comby	0	1	0,0%	0	3	0,0%			
Inuplan	0	1	0,0%	0	6	0,0%			

Tabel 2: Fordeling af mænd/kvinder i ledelser i kapitalsekskaber (kilde: cvr.dk – december 2022)

(Takussutissaq qulaaniittoq misissuineranut misissuinermi uani tunngavigineqartunut atassuteqanngillat. Tassa imaappoq suliffeqarfiit qulaani eqqaaneqartut misissuinermi peqataasutut paasineqassanngillat, misissuinernulli peqataanissamut periarfissaqarnikuupput. Tkussutissiaq qulaaniittoq eqqarsaatigalugu allassimasut misissuinermi peqataasut aallaaviginagit allattugaapput).

Suliffeqarfinni Namminersorlutik Oqartussanik piginneqatigiissuteqarfiusuni inuit katillugit 26-it pisortatut allassimapput, taakkunanngalu 7-it arnaallutik (27%-ii). Suliffeqarfiit tamarmik arnamik Aningaasaqarnermut Pisortatut atorfilittaqanngillat. Suliffeqarfinni taakkunani siulersuisuni ilaasortat 83-it nalunaarsorneqarsimapput, taakkunanngalu 39-it arnaallutik (47%-ii).

3.3 Kommuunit

Kalaallit Nunaanni kommuunit 5-iupput, taakkualu kommunalbestyrelseqarlutillu qullersaqarput. Atorfillit 16-it qullersaqarfinni atorfeqarput, taakkunanngalu 9-it arnaallutik (56,3%-ii).

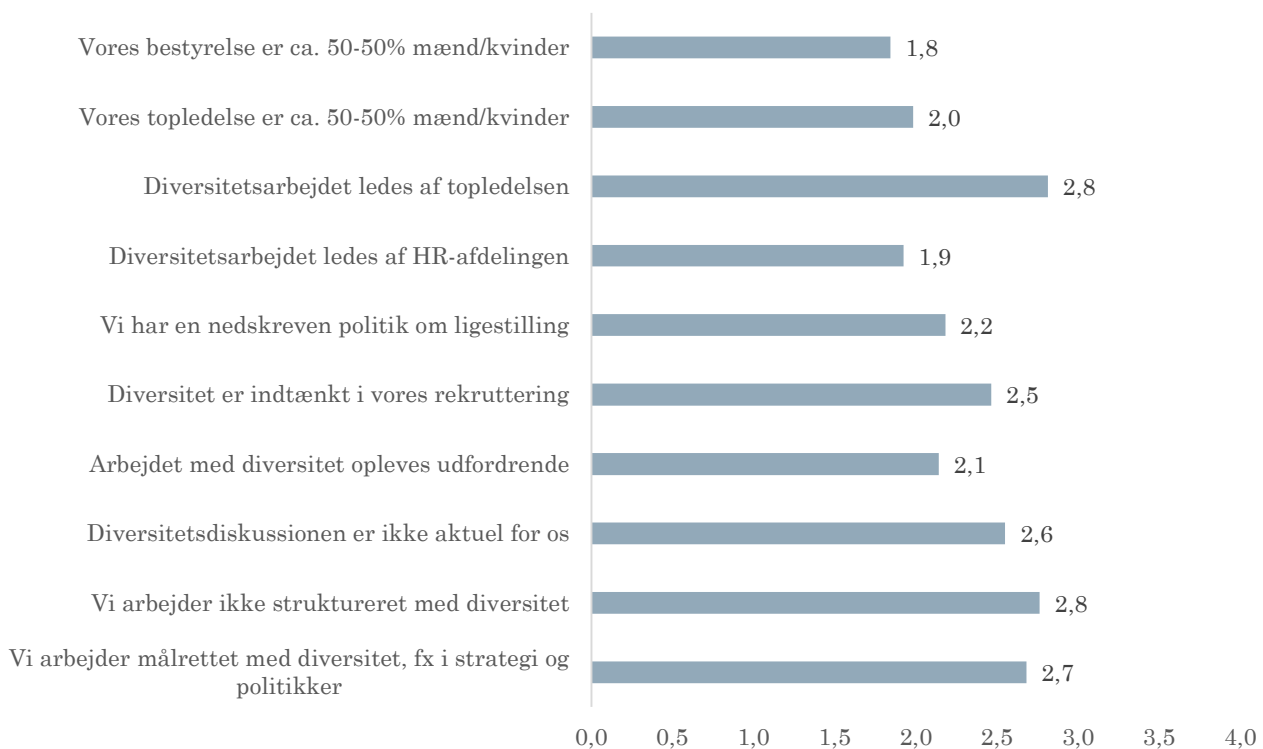
Enhed	Kvinder i direktionen			Kvinder i komm.-bestyrelsen			Kvindelig kommunaldirektør	Kvindelig Borgmester
	Kvinder	Direktion	%	Kvinder	Bestyrelse	%		
Kujalleq	1	1	100.0%	8	15	53.3%	X	X
Sermersooq	3	6	50.0%	9	19	47.4%		X
Qeqqata	3	3	100.0%	7	15	46.7%	X	
Qeqertalik	1	2	50.0%	5	15	33.3%	X	X
Avannaata	1	5	20.0%	4	17	23.5%		

Tabel 3: Fordeling af mænd/kvinder i de kommunale ledelser

4 Sulisitsisut suliffeqarfinni misissuinerat - decembari 2022

Ukiut tamaasa Sulisitsisut sulisussaaleqineq pillugu misissuisarput. 2022-mi misissuinerata takutippaa, Kalaallit Nunaanni inuit sulisinnaasut 1.100-t amigaatigineqartut. Misissuinermit oqaaseqaatit assigiinngitsut apeqqutit saqqummiunneqarput, sammisamut ataatsimut tunngasut: *aqutsisut akornanni assigiinngissitaarneq*. Misissuinermit peqataasunit 121-nit 69-iinnaat apeqqut assigiinngissitaarnermut tunngasoq akisimavaat.

Oqaaseqaatit akissutigineqarsinnaasut 1-mit 4-mut uuttutigineqarsinnaasut (1 Isumaqatiginngilluinnarpara /2 Isumaqatiginngilara /3 Isumaqatigaara /4 Isumaqatiginngilluinnarpara) atorlugit akissuteqartarput. Oqaaseqatigiinnut ataasiakkaanut agguaqatigiisillugu akissuteqartartut aallaavigalugit inernerit ataani allassimapput:

Figur 1: Diversitet i de grønlandske organisationer (kilde: GE Arbejdsmarkedsundersøgelse 4 – december 2022)

Oqareernitsitut, apeqqut assigiinngissitaarnermut tunngasoq tamakkiisumik takussutissiinissamik siunertaqanngilaq, nalunaarusiamulli uunga aallarnisaasutut siunertaqarluni. Misissuinerup inernerit suaassutsip sorliup ikinnerussuteqarneranik inerniliisuunngillat, tamakkiisumilli isigalugu assigiinngissitaarneq itisiliinngitsumik takussutissiissallutik.

Periusissiani politikkinilu assigiinngissitaarneq sammineqartarsimavoq, ingerlatsinermili assigiinngissitaarnerup sammineqarinnissaa amigaruni. Qullersat siulersuisullu ataqatigiissarneqarnerisa ersersippaat angutit arnallu naligiimmik agguataarsimangitsut,

tamannali sumik unamillernartoqarneranik tunngaveqarneranillu nassuiaasersorneqarnani. Assigiinngissitaarnermik suliaqarnerup qullersanit ingerlanneqarnera isumaqatigiissutigineqarpoq.

Suliffeqarfinni arlalinni siunniussat iliuuserisallu nikingassuteqarneri erserpoq, ima paasillugu periusissiani politikkinilu assigiinngissitaarnermut isummersortoqarnera malunnarpoq, tamannali sulinermi takussutissaqarani, tassa assigiinngissitaarnerup aaqqissuussamik suliniutigineqarnera amigartutut nassuiarneqarluni.

Misissuinermi peqataasut amerlanerit (50%-ii) akissuteqarneri aallaavigalugit suliffeqarfiup sulisussarsiornermini naligiissitaanissamik politikkeqannginnera imaluunniit assigiinngissitaarnermik sammisaqannginnera takussutissaqarpoq. Suliffeqarfiit 26%-ii allassimasumik politikkeqarput, 24%-iisali suliffeqarfik naligiissitaanissamik politikkeqarnersoq naluaat.

Misissuinermi peqataasut amerlanersaasa assigiinngissitaarnerup sammineqarnissaa suliffeqarfimminnut naleqqutinnginneranik isumaqarput, taavalu qulequttap sammineqarnissaa ajornartutut isigineqarani. Inerniliinermit ilanngussisut ikitsunnguupput, misissuinerмили peqataasut amerlanersaat isumaqarput sulisussaaleqineq pissutigalugu suliffeqarfimminni assigiinngissitaarnerup pingaartinnissaa ajornartoq, tassami sulisinnaasut sulilersittaramikkit.

5 Misissuineq - januaari 2023

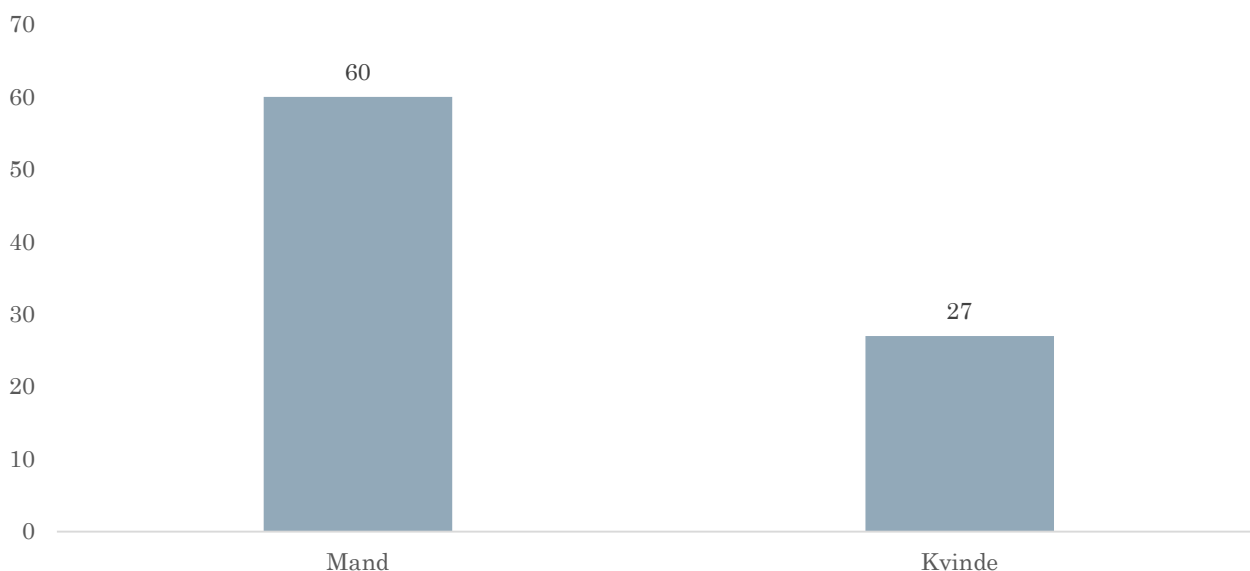
Sulisitsisut januaarimi 2023-mi misissuineq ingerlappaat (misissuinermi apeqputigineqartut ilanngussami immikkoortumi 13.2-mi takuneqarsinnaapput), taassumalu siunertatuaa tassaavoq suaassutsikkut assigiinngissitaarnermut paasissutissanik katersinissaq. Misissuinermi oqaaseqaatit assigiinngitsut atorlugit sulifeqarfinni atorfiit assigiinngitsut akornanni angutit arnallu agguataarneqarnerisa qanoq isumaqatigiissutigineqartigineri aamma qanoq inissisimanerinit naatsorsuutigineqarneri qulaajassallugit siunertaavoq. Misissuinermi ukkatarineqartut oqartussat namminersortullu suliffeqarfianeersuinnaangillat, kisianni aamma oqartussani ingerlatsiviit oqartussaasullu ukkatarineqarlutik

E-mailit 344-it misissuinermit peqataanissamut nassiussivigineqarsimapput, taakkunanngalu 88-it peqataallutik, taamaasillutik nassiussivigineqartut 25,6%-ii misissuinermi peqataallutik. Tamanna qulequtaasumut tamakkiisumik takussutissaanngilaq, assigiinngissitaarnerulli sulissutiginnissaanut iluaqutaasinnaasumik nassuiaataalluni.

5.1 Misissuinermi peqataasut – suaassusaat, suliffiat taavalu ukiui

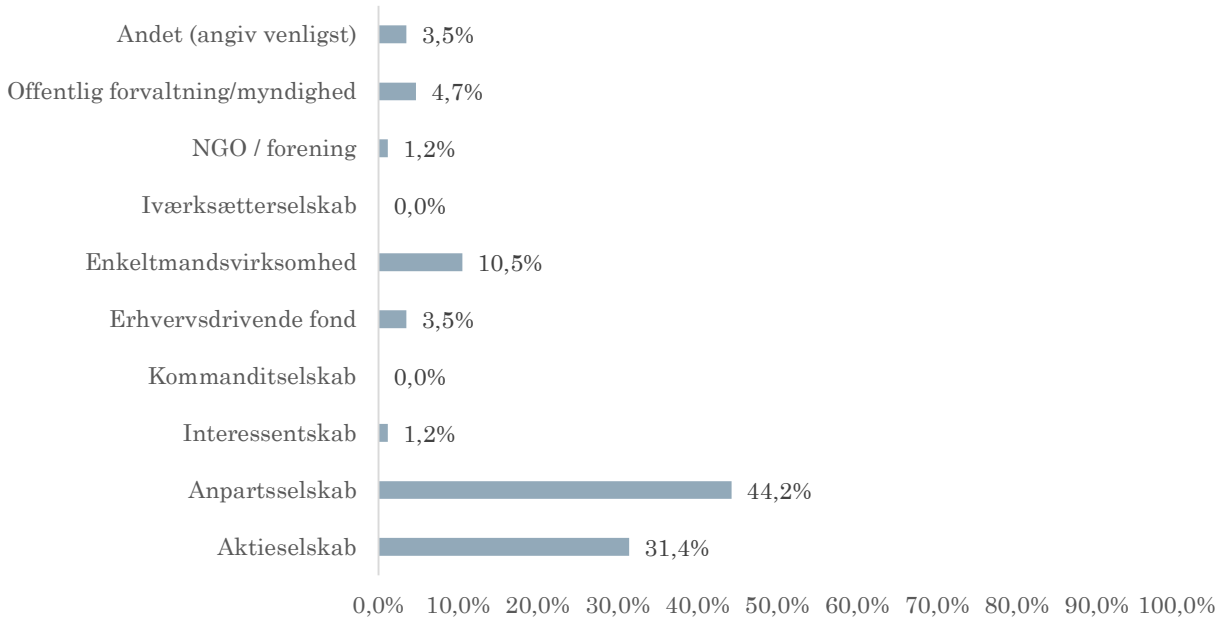
Nittartakkatigit misissuinermi peqataasut agguaqatigiissillugu 53,8-nik ukioqarput, taakkualu tamarmik suliffeqarfimmi qullersani atorfeqarlutik, marluk minillugit; aappaa HR-mi siunnersortialluni aappaalu Immikkut Siunnersortiulluni

Misissuinermi peqataasut suaassutsimikkut naligiimmik agguataarsimangillat (Angutit: 69% - Arnat 31%), peqataasunili suaassutsit agguataarneqarnerat misissuinermi kingusinnerusukkut atorneqarpoq, suliffeqarfimmi suliffigisami suaassutsit assigiinngitsuusinnaanerinit misissuutaallutik:

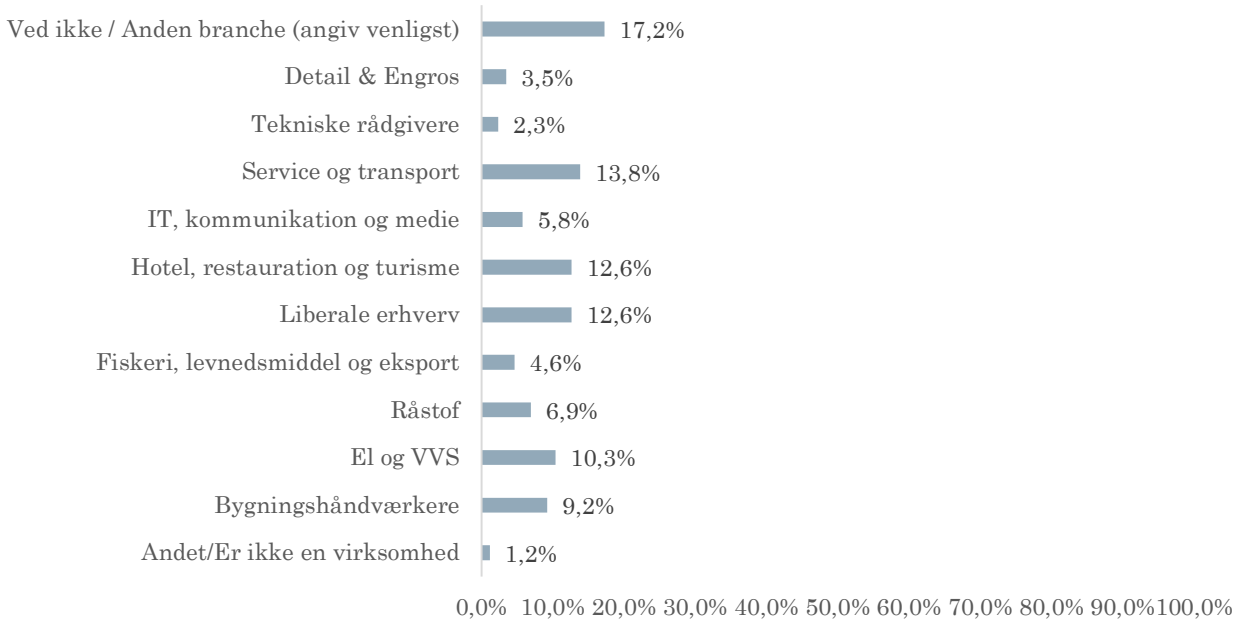
Figur 2: Fordelingen af respondenter på køn (spørgsmål 13)

5.2 Misissuinerimi peqataasut aaqqissuussaaneq aallaavigalugu agguataarneri

Figur 3: Respondenterne i 2023 onlineundersøgelsen baseret på organisationsform (spørgsmål 10)

5.3 Misissuinerimi peqataasut suliaqarfinni agguataarneri

Figur 4: Respondenternes fordeling på brancher (spørgsmål 11)

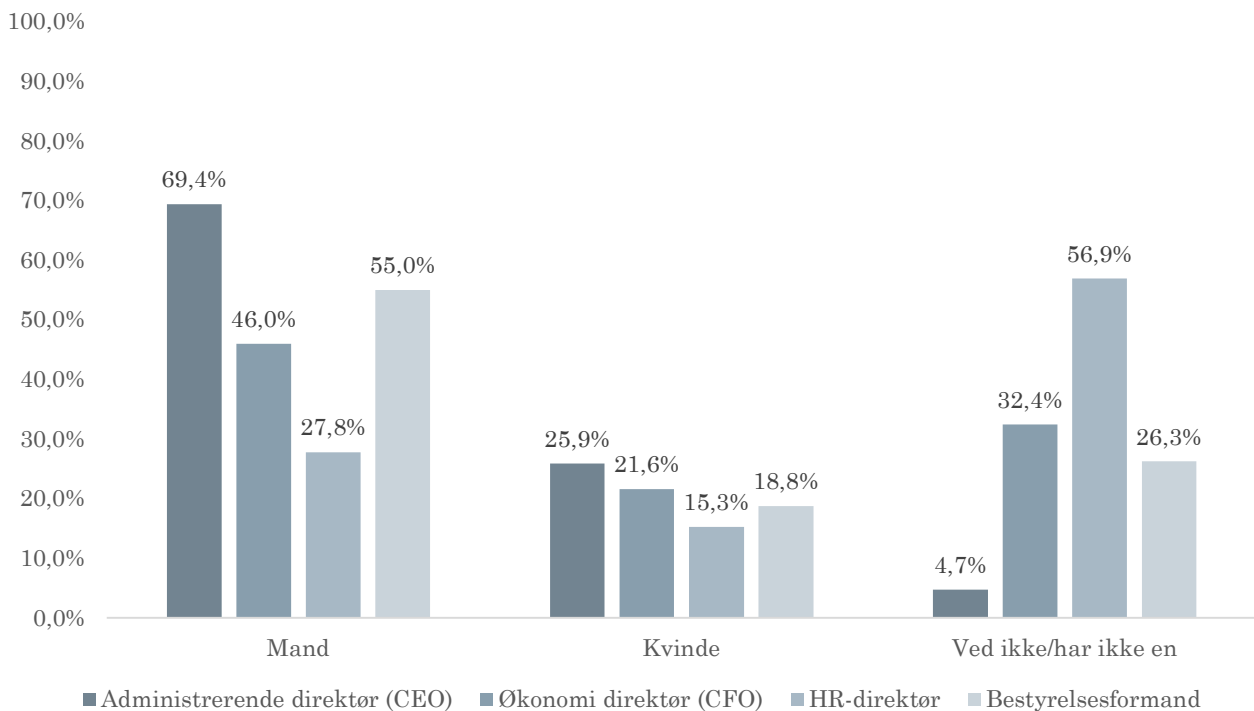
5.4 **Kukkunermut pissutaasinnaasut**

Misissuinerup inerneru, misissuinermilu inerniliunneqartut paasissutissat pigisat aallaavigalugit inernerupput. Nittartakkatigut misissuinermi kukkunermut pissutaasinnaasut arlaqarput, taakkulu inernerusunut sunniuteqarsinnaallutik:

1. Misissuineq sulisut akornanni pinngilaq, suliffeqarfinnili qullersani ingerlanneqarluni, misissuinermilu qullersat suliffeqarfimminni suliniutinut namminneq suliniuteqarnertik aamma suliffeqarfiup periusissiornera aallaavigalugu nalilersuivigivaat.
2. Misissuinermi peqataasut akornanni suaassutsikkut agguataarnerit naligiinngillat, tassami peqataasut 31%-ii taamaallaat arnaammata.
3. Suliffeqarfiit misissuinermi peqataasut amerlanerpaartaat suliffeqarfiupput oqaluttuarisaanermi ”angutit suliffeqarfiittut” isigineqartuaannarnikuusut.
4. Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit suliffiillu 4.000-it missaanniittut CVR.-mi nalunaarsorsimapput. Taakkunanga suliffeqarfiit 540-t missaanniittut aningaasaliilluni ingerlatsiviupput (aktieselskaabiullutik imaluunniit piginneqatigiiffiullutik), suliffeqarfiillu 330-t missaanniittut Sulisitsisuni ilaasortaapput, taamaalillutillu misissuinermut peqataanissaminnut periarfissinneqarlutik. Sulisitsisuni ilaasortaannngitsut arlallit aamma misissuinissamut peqataanissaminnut qaaqusaanikuupput (ass. Royal Greenland aamma Royal Arctic Line), taavalu kommuunit Namminersorlutillu Oqartussat. Taamaattumik misissuinerup suliffeqarfeqarnerup ilaannaanut qulaajaasuvoq.

6 Suliffeqarfinni qullersanilu suaassutsit agguataarneri

Nittartakkakkut misissuinermi peqataasut suliffeqarfimmini aqutsisut aalajangersimasut qanoq suaassuseqarnerat nalunaarsorpaat:

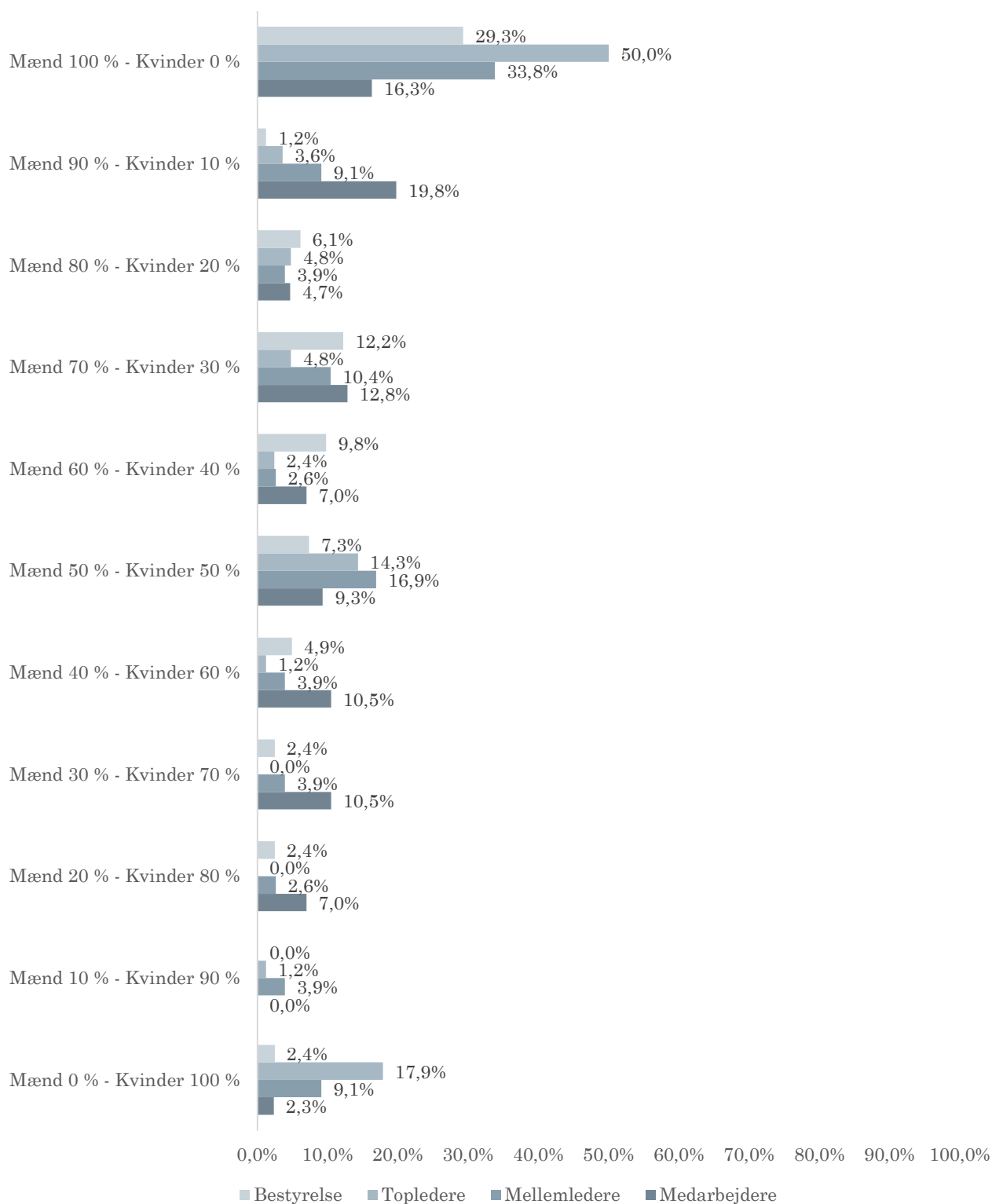
Figur 5: Fordeling af køn på ledende poster (spørgsmål 5)

Suliffeqarfiit 88-it misissuinermi peqataasut akornanni aqutsisutut atorfilinni suaassutsip naligiimmik agguataarneqarsimaneranik ersittoqanngilaq, atorfinnilu angutit amerlanerullutik.

6.1 Suliffeqarfinni suaassutsit agguataarneri ataatsimut isigalugit

Suliffeqarfiit 88-it (oqartussat suliffeqarfiutaat namminersortullu, nittartakkakkut misissuinermit akissuteqarput, tassanilu suliffeqarfimmi atorfiit assigiinngitsut akornanni angutit arnallu amerlassusaannik missingersuitinneqarlutik.

Inernerusut suliassaqarfiit suliffeqarfiillu akornanni agguataarneruneri ilaatigut maluginiagassaavoq, tassami suliassaqarfiit arlallit tassaammata nalinginnaasumik ”angutit suliassaqarfii”-nik taaneqartartut, imaluunniit suliassaqarfiit arnanut pilerinarnerusut. Taamaattumik inernerusut Kalaallit Nunaanni suliffeqarfeqarnermut tamakkiisumik takussutissaanngillat, misissuinermit peqataasunut taamaallaat takussutissaallutik. Taamaakkaluartoq aqutsisutut atorfillit akornanni angutit arnallu nalingiinnngitsumik agguataarneqarnerinut takussutissaqarpoq. Suliffeqarfiit 50%-ii ilaagut qullersaqarput angutarnik inuttalinnik, suliffeqarfiillu 17,9%-iinnai arnaannarnik qullersaqarlutik. Suliffeqarfiit 14,3%-iini qullersat suaassutsikkut agguataarneri naligiipput.

Figur 6: Estimeret fordeling af køn i organisationer (spørgsmål 1-4)

7 Assigiinngissitaarnermut periutsit piumassuserlu

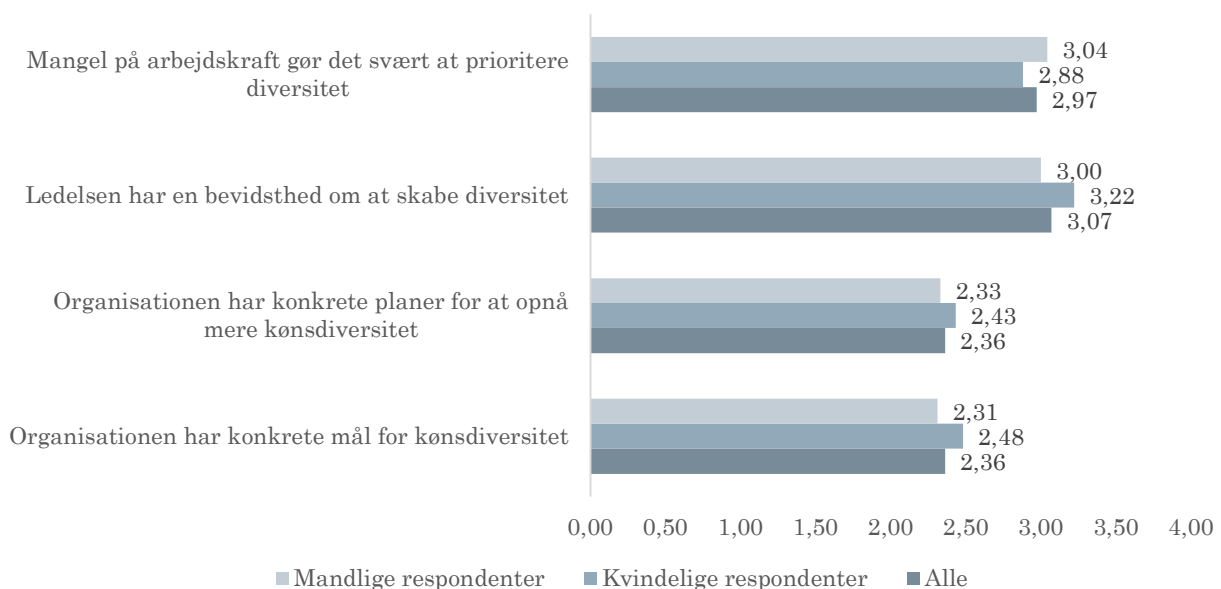
Sulisitsisartut 2022-mi suliffeqarfeqarnermut misissuinerani erserpoq, suliffeqarfinni naligiissitaaneq assigiinngissitaarnerlu aaqquissuussamik sammineqartoq, suliffeqarfiulli ingerlariusaani tamanna piviusunngortikkuminaattut. 2023-mi nittartakkatigut misissuinermi peqataasut 88-it oqaaseqaatinut assigiinngitsunut akissuteqaqquneqarput, tassani oqaaseqaammut qanoq isumaqataatiginerluni qanorlu isumaqataanngitsiginerluni nalunaarsorneqassalluni (1 Isumaqataanngilluinnarpunga / 2 Isumaqataanngilanga / 3 Isumaqataavunga / 4 Isumaqataangaatsiarpunga). Amerlanerit akissutaat akissuteqartup nammineq isumaanik taamaallaat ersersitsisuuvoq. Taamaattumik akissutit ersersinneqartut akissutit agguaqatigiisinnerupput, taavalu suliffeqarfik sinnerlugu akissuteqartoq angutaanersoq (akissuteqartunit 60-it) imaluunniit arnaanersoq (akissuteqartunit 27-it) ersersinniarlugu akissuteqartut suaassusaat aallaavigalugit agguataaqqallutik (akissuteqartunit 60-it). Suliffeqarfik sinnerlugu akissuteqartut tassaasimapput qullersani atorfillit, akissuteqartullu ataasiakkaat HR-mi siunnersortiullutik. Taamaattumik akissutit sulisut misigisaannik *ersersitsinngillat*, aqutsisulli misigisaannik ersersitsillutik.

Oqaaseqaatit immikkoortunut pingasunut avinneqarput:

7.1 Suliffeqarfiup assigiinngissitaarnermut eqqumaffiginninnerat suliniuteqarnerallu

Sulisitsisut 2022-mi suliffeqarfeqarnermut misissuinerata takutippaa suliffeqarfimmi qullersaanerit tassaasut assigiinngissitaarnermik suliallit. Taamaattumik qullersani tamassuma qanoq eqqumaffigineqartiginera, qanorlu suliniuteqarfigineqartiginera misissussallugu pissusissamisoorpoq:

Bevidsthed og intentioner om diversitet

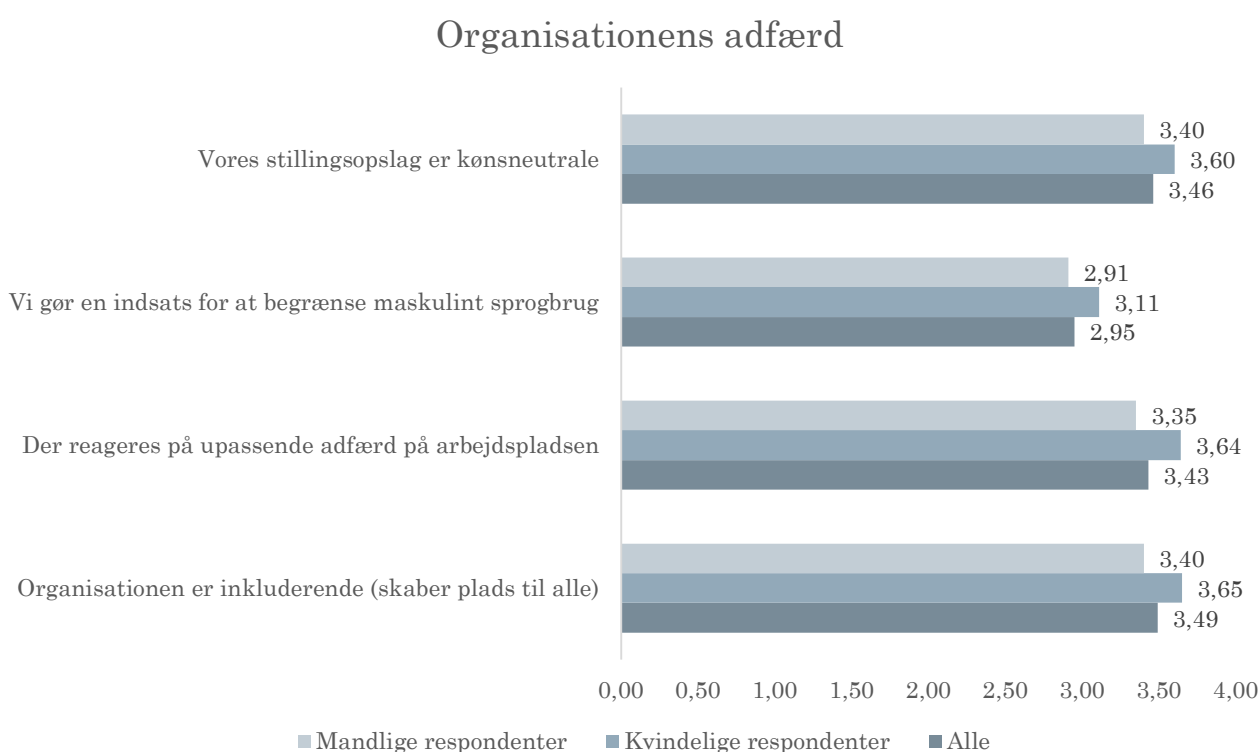

Figur 7: Organisationens og ledelsens bevidsthed og intentioner i relation diversitet (spørgsmål 6)

Suliffeqarfinni sulisussaaleqiffiusuni assigiinngissitaarnerup samminissaanut pingaartitsisinnaanerup unamminartuunera akissuteqartut isumaqatigiissutigaa. Suliffeqarfiup assigiinngissitaarnermut annerusumik suliniuteqarnissamut pilersaaruteqarnera akissuteqartut arnat isumaqatigiissutigaa.

7.2 Suliffeqarfiup periusaa

Eqqaaneqareersutut, assigiinngissitaarnerup samminerani suliniuteqarniarneq periutsillu assigiinngitsuusinnaanerini Sulisitsisut 2022-mi suliffeqarfeqarnermut misissuineranni inerniliunneqarpoq. Taamaattumik oqaaseqaatinik assigiinngitsunik suliffeqarfiup periusaanut tunngasunik saqqummiussaarpugut, taakkualu misissuinermi peqataasut akissuteqarfigaat:

Figur 8: Organisationens adfærd på udvalgte parametre relateret til diversitet (spørgsmål 6)

Suliffeqarfiup periusaanut angutit arnallu uuttorumartunik assigiinngitsunik isummorsorput, mianersortumillu inerniliunneqarsinnaavoq misissuinermi peqataasut arnat angutinit amerlanerusut annerusumik assigiinngissitaarnermut ersersitsisunik periutsinik misigisaqartartut.

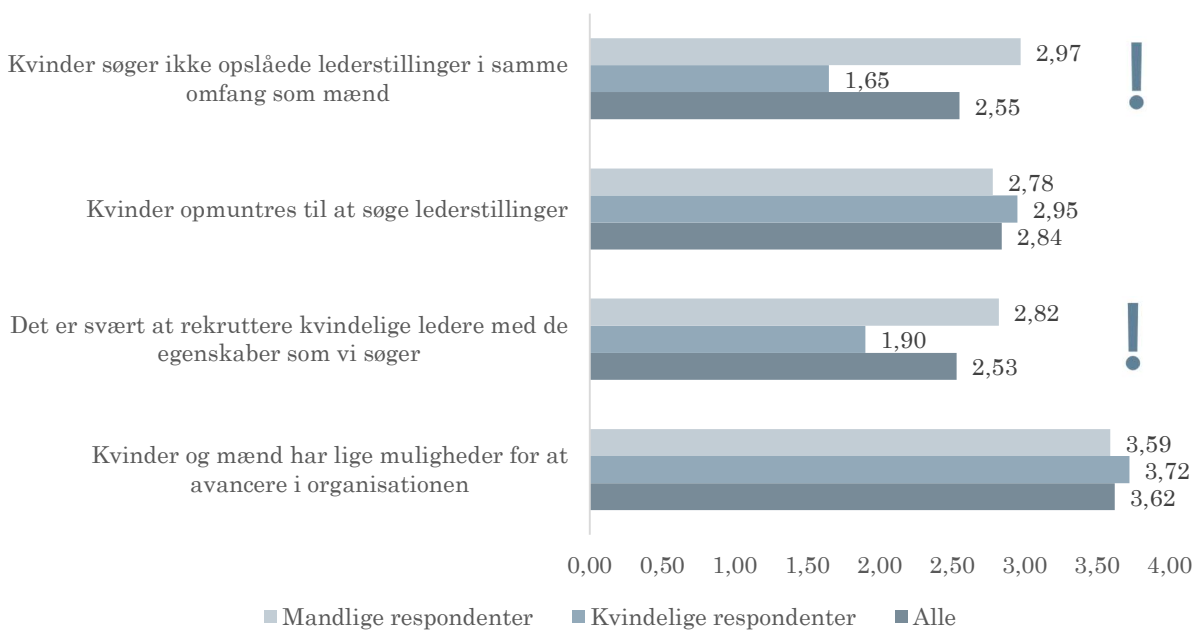
Tamakkiisumilli isigalugu akissuteqartut tamarmik isumaqatigiissutigaa suliffeqarfik assigiinngissitaarnermut ersersitsisumik periuseqartoq, suliffeqarfillu tamanik peqataatitsisuusoq.

7.3 Aqutsisut akornanni assigiinngissitaarnissamat periarfissat

Siornatigut inerniliunneqareerpoq, 30-nik ukiulinnit qummullu suliffeqarfinni angutit arnallu amerlassusaat naligiingajattut. Immikkoortumili kingullermi (6.1) erserpoq aqutsisutut atorfillit akornanni angutit amerlanerusut.

Tassunga isummersuutit killeqartut taamaallaat pigineqarput, taamaattumik misissuineri peqataasut tamarmik arnanik (eqimattat ikinnerussuteqartut) atorfinitsitsiniarnermut tunngasunik oqaaseqaatinut akissuteqaqquneqarput.

Mulighederne for diversitet i ledelsen

Figur 9: Muligheden for diversitet på ledelsesniveau (spørgsmål 6)

Sammissami tassani arnat angutillu akissutaat assigiinngitsut erserpoq. Angutit arnallu tamarmik misigivaat arnat aqutsisutut atorfinnut qinnuteqarnissaannik kajumissaarneqartartut, suliffeqarfillu arnat atorfimmini qaffaanissaannik periarfissiisartooq. Arnalli misissuineri peqataasut nalinginnaasumik arnat aqutsisutut atorfinnut suliffissarsiuussanut qinnuteqartannginnerinut isumaqataanngillat. Tamanna aallaafigalugu arnat suliffeqarfinni aqutsisutut atorfinnut qinnuteqartannginnerat isuma peerneqarsinnaavoq. Taassuma saniatigut suliffeqarfiup atorfiit inuttassarsiuussaannut piginnaasanik tulluuartunik arnanik atorfinitsitsiniarnerup unamminarnera arnat misissuineri peqataasut isumaqatiginngilaat.

8 Assigiinngissitaarnerup samminerani unamminartut

Misissuinermi peqataasut suaassutsikkut assigiinngissitaarnerup samminerani sunik unamminartoqarneranik apeqqummi aalajangiivigineqanngitsumi ersersitsinissaminnik periarfissaqarnikuupput. Misissuinermi uani akissutissanik siumoortumik allaqqareersunik peqanngilaq, tassani akissutissanik sunneeratarsinnaaneq pinaveersaartinniarlugu. Apeqqut ilaatigut aqputissamik tikkuussereerpoq, tassami ”unamminartunut” tunngasunik apeqquteqarami. Misissuinermi peqataasut arlallit assigiinngissitaarnermut tunngasunit unamminartoqannginneranik isumaqarput.

Oqaaseqaatini unamminartutut taakkartorneqakkajuttut uani qulequtanngorlugit saqqummiunneqarput. Akissutigineqartut pingaarnersiugaanngillat:

- Suliassaqarfik aalajangersimasumik suaassusilinnik amerlanerusunik sulisoqarpoq, taamaasillunilu suaassutsip aappaanik sulisoqalernissamut periarfissakilluni (suliassaqarfiit angutinut arnanullu tulluurtut tamarmik pineqarput)
- Nalinginnaasumik sulisussaaleqineq
- Suliassaqarfiup suunera aallaavigalugu, ass. suliassaqarfik nalorninarpat, sunngiffimmik aallussinissamik, timikkut piumasaqaateqarnera nalunaaquttallu akunneri suliffigineqarsinnaasut niteqarneri ajornakusoorsinnaapput. Suliffeqarfimmi atugassarititaasut suaassutsinut assigiinngitsunik, sunillu pingaartitsineri apeqqutaallutik, pilerinartortaqarput.

Suliffeqarfeqarnerup ullumikkut inissisimanera eqqarsaatigalugu suaassutsinik toqqaasinnaannginneq tupaallannartuunngilaq, nalinginnaasumimmi sulisussaaleqineq atuummat. Tamanna suliassaqarfiit akornanni naligiimmik ersersitsinngitsoq qularineqanngilaq, misissuivigineqarnikuunanili.

Suliffeqarfiit angutinut arnanullu tulluarsakkat ”pisarnertut immikkoortinneqartarneri” ersarissumik atuupput, tassami suliassaqarfinni aalajangersimasuni suaassutsit ikinnerussuteqartut sulilersinnissaat unamminartarmat, tassanilu suliffimmut soqutiginnittut eqqortumilluunniit ilinniagaqartut naammannginneri misigineqartarluni.

Suliassaqarfinni suaassutsikkut agguataarinnermut ilaliullugu naleqartitat arlallit timikkullu piginnaasat sumiiffinni arlalinni unamminartutut taakkartorneqarput. Suliffeqarfinni isumannaallisaanermut akissarsiaqarnermullu arnat piumasaqaateqarneruni ilaatigut taakkartorneqarput, suliassaqarfinnilu aalajangersimasuni arlalinni timimik atuisinnaanermik angutinut tunngatinneqartartunik pisariaqartitsinermik taakkartuisoqarluni. Taamaattumik suliassaqarfiit arnanut angutinullu tulluarsakkat immikkoortiterneqarneri soqutiginninnermut tunngaannaratik suaassutsinut assigiinngitsunut piumasaqaateqarneri timikkullu pisariaqartinneqarneri uani apeqqutaapput.

Apeqqummut tassunga (7) akissutigineqartut allattorsimaneri ilanngussami immikkoortumi 13.3-mi atuarneqarsinnaapput.

9 Assigiinngissitaarnermut periuseq

Misissuinermi peqataasut apeqquummi aalajangiivigineqanngitsumi suliffeqarfimminni assigiinngissitaarnerup qanoq periuseqarfigineqarneranut akissuteqarnissamik periarfissinneqarput. Apeqqut aqcutissamik tikkuussisooreerpoq, tassami assigiinngissitaarneq sammineqarami. Misissuinermi peqataasut arlallit oqaatigaat assigiinngissitaarnermik suliaqarneq oqaatigineqartutut sammineqanngitsoq, suaassutsillu immikkoortinneqarneq ajortut.

Oqaaseqaatini periutsit/suliniutit taakkartorneqakkajuttut uani qulequtanngorlugit saqqummiunneqarput. Akissutigineqartut pingaarnersiugaanngillat:

- Politikkit
- Eqqarsartaatsimut naleqartitanullu suliniuteqarneq, uani assigiinngissitaarnissamik periuseqarnissamillu kissaateqarneq
- Piginnaasat ukkatarineqarneri, suaassusaanngitsoq
- Ikinnerussuteqartunik suaassusilinnik sulisussarsiornermi ukkataqarneq

Suliffeqarfiit qulequttami akissuteqartut isumaqarput politikkit tunngaviusullu atuutinneqartut, kisianni aamma qulequtaq qaqqinneqartartoq, assersuutigalugu ataatsimiinnerni. Piginnaasanik suaassutsimit pingaarnertitsisarnertik, tamannalu allanngortinneqarsinnaanngitsoq misissuinermi peqataasut amerlanerit oqaatigaat. Tassunga ilaliullugu arlallit oqaatigaat sulisussarsionerinnaq unamminartoq, tassanilu suaassutsit apeqqutaaneq ajorlutik, tassami toqqaanissamik pingaarnertitsinissamilluunniit periarfissaqarneq ajoramik. Soorunami suliaasaqarfeqarpoq qularnanngitsumik suaassutsinut aalajangersimasunut naleqqunnerusunik, taannaannannguarlu akornutaassalluni suaassutsit agguataarneri 50-50 *anguniarneqassappat*.

Arlallit sulisussarsiornerminni suaassutsimik ikinnerussuteqartumik ujaarlerput.

Oqaatigisatsitut apeqqutit pingaarnersiugaanngillat, uanilu aamma suliaasaqarfiit suut misissuinermi peqataasimanersut eqqarsaatigineqassaaq. Suliffinni arlalinni suaassutsit assigiinngissitaarnissaannik piunasaqarnermik ersertoqarpoq, ilisimatitsiissutigineqarporlu tamanna arriikkaluarmik siuariartortoq.

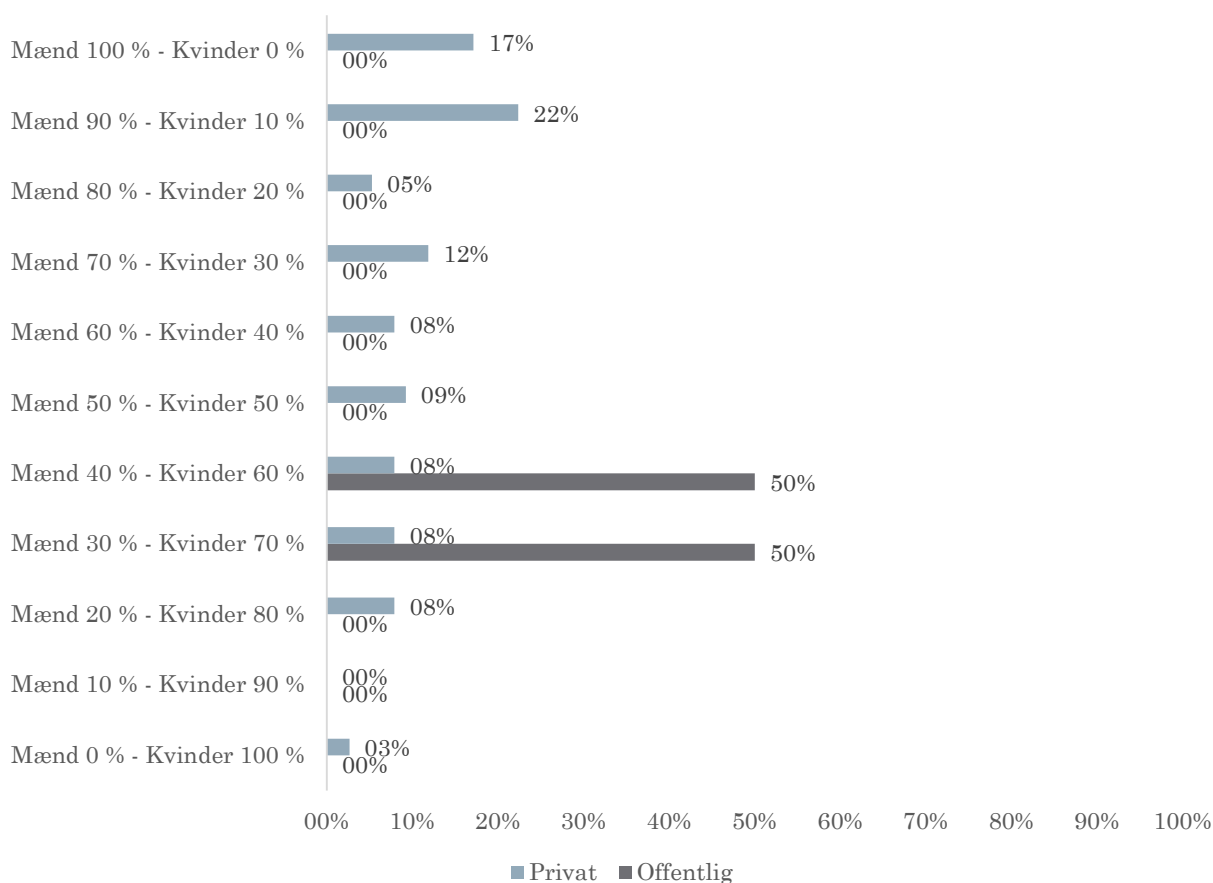
Apeqquummut tassunga (8) akissutigineqartut allattorsimaneri ilanngussami immikkoortumi 13.4-mi atuarneqarsinnaapput.

10 Oqartussani suliffeqarfiit namminersortullu

Oqartussani suliffeqarfinni arnat aqutsisutut atorfillit suliffeqarfinnit namminersortunit amerlanerunersut misissuinerup ilaatigut ersersinniarpa. ”Oqartussat” oqaasiuvoq siammasissoq, taamaattumik oqartussani ingerlatsivinnuunnaq saaffiginnittuunani suliffeqarfiit oqartussat ataanni inissisimasut il.il. aamma pineqarlutik. Misissuinerup uuma akissutit kommunineersut, Namminersorlutillu Oqartussaneersut, ingerlatsivimminngaanneersuinnaat, katersorpai, suliffeqarfinniit oqartussat ataanni inissisimasuniit katersinani. Taamaattumik pissutsit qanoq ittuuneri tamakkiisumik ersersinneqanngilaq. Taassuma saniatigut kommunit marluk (Avannaata Kommunea aamma Kommune Kujalleq) saaffiginnissummut akissuteqarnikuunngillat. Immikkoortumi uani suliffeqarfiit namminersortut suliffeqarfiillu oqartussanit pigineqartut pineqarput.

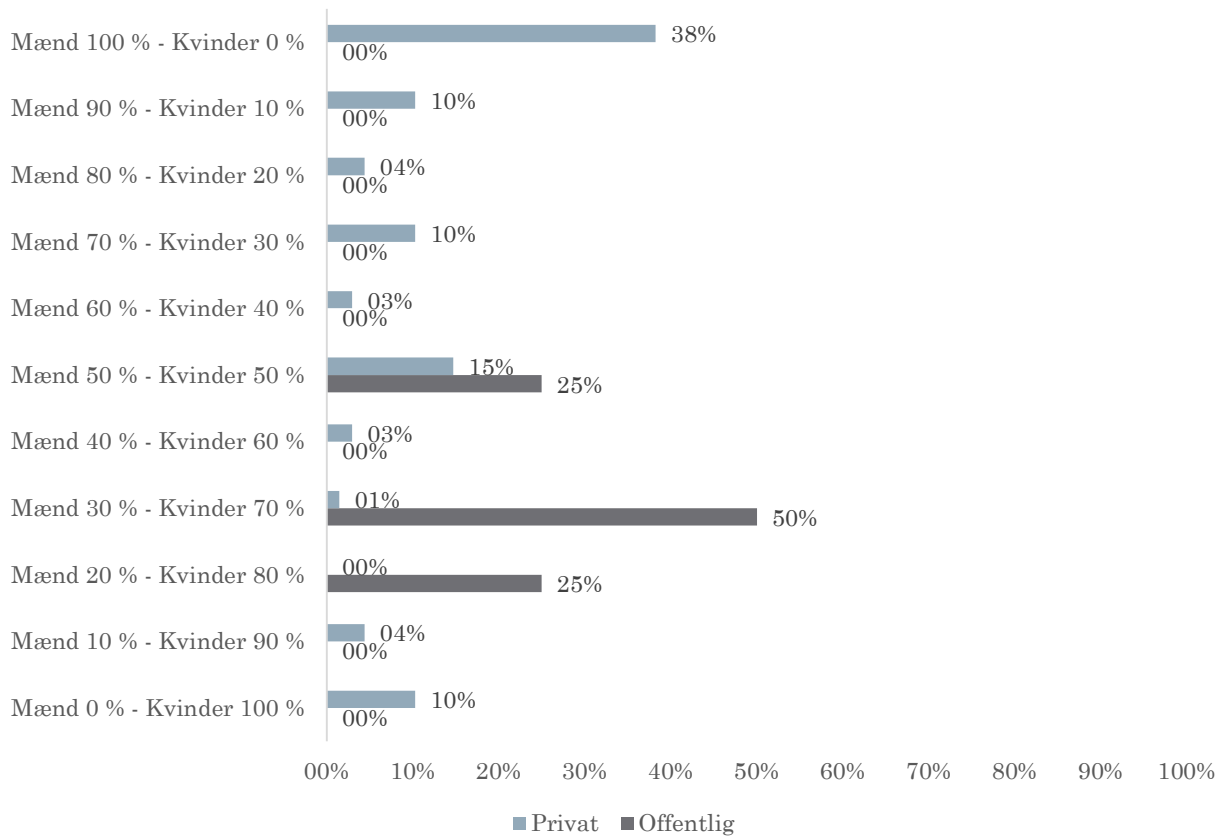
10.1 Oqartussani suliffeqarfinnilu namminersortuni sulisut suaassusaasa agguataarneri

Figur 10: Den estimerede fordeling af medarbejdere på køn i henholdsvis det offentlige og det private (spørgsmål 1)

Suliffeqarfiit namminersortut misissuinermi peqataasut oqartussani sulisunit peqataasunut sanilliullugit angutaanerupput. Nammineqarsorlutik Oqartussat kommuunillu peqataasut sulisui arnaanerupput, tamannalu suliffeqarfinnut namminersortunut misissuinermi peqataasunut atuunnani.

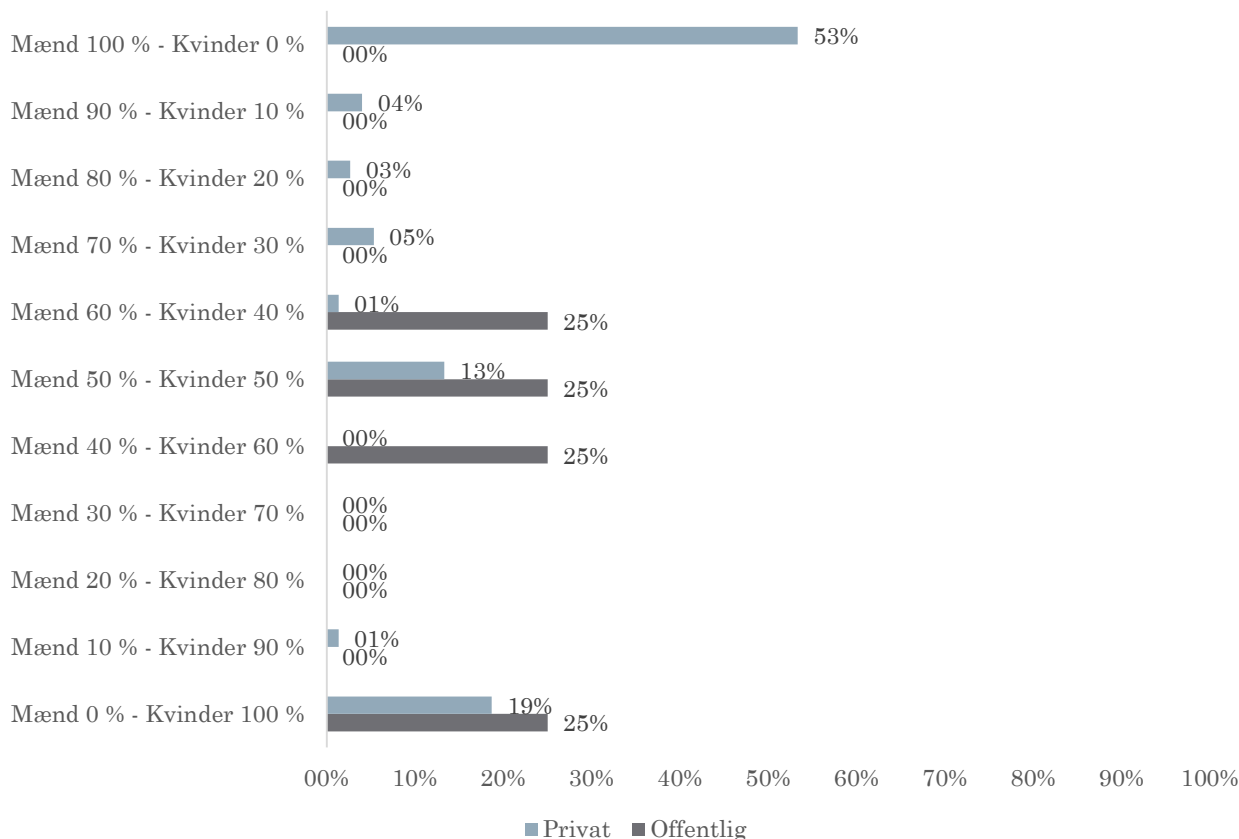
Oqartussani suliffeqarfinnilu namminersortuni aqutsisut suaassusaasa agguataarneri:

Figur 11: Den estimerede fordeling af mellemedere på køn i henholdsvis det offentlige og det private (spørgsmål 2)

Sulisut akornanni atuuttoq aqutsisunut aamma atuuppoq, tassa aqutsisuni arnat amerlanerussuteqarmata, akerlianillu suliffeqarfinni namminersortuni aqutsisuni angutit amerlanerullutik.

10.2 Oqartussani suliffeqarfinnilu namminersortuni qullersat suaassusaasa agguataarneri

Figur 12: Den estimerede fordeling af topledere på køn i henholdsvis det offentlige og det private (spørgsmål 3)

Qullersani atorfillit aamma eqqarsaatigalugit oqartussani qullersat suliffeqarfinnilu qullersat annertuumik assigiinngissuteqarput. Namminersorlutik Oqartussani kommuuninilu qullersat suaassusaasa agguataarneri takuniarukkit immikkoortut 3.1 aamma 3.3 takukkit.

Oqartussani arnat qullersaniittut amerlanerussuteqarneri ersarippiangilaq, tamannalu suliffeqarfinni arnat angutinit amerlanerussuteqaraluartut qullersani angutit amerlanerussuteqarnerinit ersersitsilluni.

10.3 Oqartussani suliffeqarfinnilu namminersortuni suaassutsit agguataarnerinik eqikkaaneq

Aqutsisut akornanni suaassutsit agguataarnerisa assigiinnginneri erserpoq. Misissuinermi akissutigineqartut aallaavigalugit suliffeqarfinni namminersortuni tamakkiisumik inerniliinissamut tunngavissaqanngilagut, taamaattumik suaassutsit immikkut oqartussani imaluunniit suliffeqarfinni namminersortuni suliffissarsiornissamut orniginartitsinerunerinik inerniliussaqaarsinnaanata, kisianni aqutsisut akornanni suaassutsit agguataarnerinut takussutissaqarneranik ersertoqarpoq. Oqartussani sulisut ataqatigiissarneqarnerini aqutisutut atorfinni arnat angutinit amerlaneruneru inerniliunneqaarsinnaavoq.

Oqartussani aamma suliffeqarfinni namminersortuni atorfiup qaffasissigaluttuinnarnera aallaavigalugu angutit aqutsisutut atorfinniittut amerligaluttuinnarput. Tamanna suliffeqarfinni namminersortuni atuunneruvoq. Naak angutit arnallu suliffeqarfinni naligiimmik agguataarneqaraluartut pissutsit taakku takutippaat atorfiit qaffakkaluttuinnartillugit arnat aqutsisutut atorfillit ikiliartuaartut. Tassunga suna tunngaviunersoq immikkoortumi uani sammineqanngilaq, Naligiissitaanermulli Siunnersuisooqatigiit 2022-mi misissuinerannut uiggiullugu, suliffeqarfinni taavalu namminersortuni aqutsisutut atorfinitsitsiniarnerup killilersunnginnissaa pingaaruteqarpoq, aammalu oqartussani periarfissaasut ukkatarineqarnissaat pingaaruteqarluni.

11 Inerniliineq

11.1 Isummanut akissuteqarneq

Immikkoortumi 2.2-mi isummat misissuinerup qulaajassallugit siunertarisai akissuteqarfigineqassapput:

ISUMMAT	AKISSUTEQARFIGINERA
1. Angutit aqutsisutut atorfillit arnanit nalinginnaasumik amerlanerupput	Oqartussani suliffeqarfinnilu namminersortuni angutit aqutsisutut atorfillit amerlanerunerinut takussutissaqarpoq.
2. Oqartussani arnat aqutsisutut atorfillit suliffeqarfinnit namminersortunit amerlanerupput	Paasissutissat pigisavut tunngavigalugit isuma taanna uppersarsarsinnaavarput, taavalu oqartussani arnat qullersani atorfillit nalinginnaasumik suliffeqarfinnit namminersortunit arnanit qullersani atorfillinnit amerlanerupput. Akissuteqaalli nangaanartoqartinneqassaaq, tassami paasissutissat misissuinermi uani pissarsiarineqartut inuussutissarsiornermi tamakkiisumik assiliartalersuisuunngimmata, taavalu suliffeqarfinni namminersortuni pissutsinut takussutissaanngimmata.
3. Nalinginnaasumik suliffissaaleqineq assigiinngissitaarnermik suliaqarnissamut ajornakusoortitsivoq	Tamanna suliassaqaarfiup suuneranik apeqqutaavoq, taamaakkaluartoq nalinginnaasumik suliffissaaleqinerup suliassaqaarfinni arlalinni suaassutsikkut assigiinngissitaarnerup suliniuteqarfiginissaanut pingaartitsinissamik periarfissiinngitsoq erserpoq. Aqutsinermi assigiinngissitaarneq eqqarsaatigalugu, tassanilu aqutsisunik atorfinitsitsiniarneq assersuutigalugu, isuma taanna atuutinngilaq, tassami angutit arnallu akornanni arnat aqutsisutut atorfinnut qinnuteqartartut ikinnerusutut isumaqarfigineqarmat.
4. Assigiinngissitaarnerup samminissaanut piumasaqaataavoq suliffeqarfiit sammisamut ilisimasaqarnissaat, periutsinullu ilaatilernissaat	Objektiviusumik tamanna uppersarsakumisaarsinnaavarput, misissuinermilu aamma inerniliunneqarluni. Tamanna qullersat sammisamut eqqumaffignittariaqarnerinik ersersitsivoq, taavalu sammisaaq politikkini periusissianilu taamaallaat sammineqartannginnissaanik, kisianni ulluinnarni sulinermi ilaatinneqarnissaa atuutsinnissaalu aamma

---

pingaartoq. Suliffeqarfinni arlalinni
suliniuteqarniarnerit suliniuteqarnerillu
ataqatigiinnginnerinik ersertoqarpoq.

Tabel 4: Besvarelse af undersøgelsens antagelser

11.2 Inerniliineq

Misissuinerit assigiinngitsut aallaavigalugit nalunaarusiaq suliaavoq, taavalu suliffeqarfinni Sulisitsisut-ni aaqqissuussaasunit annerusumik tigusaallutik, taakkualu assasorluni suliaasaqarfinningaanerupput, kisianni aamma oqartussanit taavalu suliffeqarfinnit namminersortunik peqataasoqarluni.

Misissuineq isummanik uppersaavoq, assigiinngissitaarnerullu sammeneqarnissaa sunniuteqarnissaalu angussagaanni qullersanit ukkatarineqarnissaanik ersersitsilluni. Suliffeqarfinni aamma naligiissitaanermik assigiinngissitaarnermillu suliaqartoqarnissaanik kissaateqartoqarnera ersippoq, tamannalu aamma periusissiani sammeneqarnissaa kissaatigineqarluni, ulluinnarnili ima ukkatarineqarneq ajorluni. Naligiissitaanerup assigiinngissitaarnerullu samminissaani sulisussaaleqinermik ajornartorsiut aporfilersueqataavoq, tassami suliffeqarfiit atorfinnik inuttassarsiuinerminni suaassutsit pingaartinnissaannik periarfissaqarneq ajoramik.

Aqutsisoqarneq suaassutsillu agguataarneri eqqarsaatigalugu, arnat aqutsisutut atorfinnut soqutiginninnginnerannik suliffissarsiornerlu ajornerannik ersertoqanngilaq, misissuinermilu peqataasut suaassusaat apequtaallutik tassunga isummat assigiinngillat. Misissuinermi peqataasut arnat, misissuinermi peqataasut angutit akerliannik, arnat aqutsisutut atorfinnut qinnuteqartannginnerinik isumaqanngillat, atorfimmullu inuttassarsiuussamut piginnaasakippallaarsorinatik.

Suliffeqarfinnini atorfiit qaffasissusaat assigiinngitsut eqqarsaatigalugit misissuinermi peqataasut isumaqarput atorfiit qaffassigaluttuinnartillugit arnat qullersani atorfillik ikiliartortartut. Ajoraluartumik misissuinerup tamanna nassuiaateqarfigisinnaanngila, taannalu kingusinnerusukkut misissuinissamik tunngaviliisuusinnaalluni.

Oqartussani taavalu suliffeqarfinni namminersortuni atorfillit akornanni suaassutsit agguataarneqarneri assigiinngillat, tassungali suna pequtaanersoq misissorneqarnikuunngilaq. Misissuinermi uani oqartussat tassaapput oqartussanik ingerlatsiviit, suliffeqarfiillu namminersortut siammasissupilussuullutik. Taamaattumik suliaasaqarfiit eqqarsaatigalugit suliffeqarfiit taakkua assigiinngitsut toqqaannartumik sanilliunneqarsinnaanngillat inerniliivigineqarsinnaanatillu. Ilaatigulli isummiussassanik inerneqarsinnaapput, tassami misissuinermi oqaaseqaatini erserpoq suaassutsit taakkua assigiinngitsut atorfinnissaminnut pingaartitaat assigiinngitsuusut. Tassani assersuutaasinnaapput atorfininnermi qularnaveeqquserneqarnissaq, ilaqtat/sunngiffiup piffissaqarfigilluarnissaa, nalunaaquttat suliffiusust nikerartut, timikkullu piumasaqaatigineqartut.

Oqartussani ingerlatsivinni suliffeqarfinnilu namminersortuni suaassutsit agguataarneqarneri – agguataarneqarnerisa 50-50mik (imal.40-60mik) naatsorsuutigineqartillugit - piviusut nalunaarusiami katersorneqarput, arnallu qullersani atorfillit ikinnerussuteqarnerannut isuma uppersarlugu, immaqa suliffeqarfiit oqartussanit pigineqartut siulersuisuiniittut minillugit.

Suliffeqarfinni amerlasuuni aqutisut akornanni suaassutsit agguataarsimaneri sulisut akornanni suaassutsit agguataarsimanerilu assigiipput. Misissuinermi naligiissitaanerup sumut atassuserneqarnissaanik isummersortoqanngilaq, ass. inuiaqatigiinni suaassutsit agguataarneqarneq, suliaasaqarfinni suaassutsit agguataarneri, suliffeqarfinni suaassutsit agguataarneri, sullissat suaassusaasa agguataarneri imaluunniit alla. Eqqartugaq tamanna siunissami misissuinissanut naleqqussinnaavoq.

Naggasiullugu inernilunneqarsinnaavoq misissuineq suaassutsit agguataarnerinut itinerusumik paasissutissiinngitsoq, suliffeqarfeqarnerulli ilaani suaassutsit agguataarnerinut paasissutissanik isummersorfiusinnaasunik tunniussaqluni. Taamaattumik misissuineq siunertarisamik eqquutsitsivoq, tamannalu Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinni assigiinngissitaanerup naligiissitaanerullu sammineqarnissaanut ilanngussatut atorineqarsinnaalluni.

12 **Tamanik isiginninneq**

12.1 **Siunissami siulersuineq**

Suiaassutsikkut assigiinngissitaarnermik suliniuteqarneq suaiaassutsinik suaiaassutsillu agguataarnerinik ukkataqartitsivoq, suaiaassutsimullu tunngatillugu pisariaqartinneqartunik ukkatarinnittoqarneq ajorluni, assersuutigalugu siulersuinerit/aqutseriutsit piginnaasallu angutitut arnanullu naleqquttunut tunngasut. Siunissami siulersuinerimi aqutsisullu angutitut⁴ arnanullu⁵ naleqquttunik ingerlariuseqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaavoq. Tamannali takussaagajuttut aallaavigalugit isummersornerinnaavoq, tamassumalu assigiinngissitaarnermik oqallinnermut qanoq sunniuteqarsinnaanera nalunaarusiami uani sammeneqarnerunani.

Aqutseriutsinut isiginninnerit suliffeqarfeqarnermi inissaqartitsinerunermit pilersitsisinnaavoq, tassani suaiaassutsit kisimik apeqqutaajunnaassallutik, suaiaassutsinilu naleqartinneqartartut apeqqutaalersinnaallutik.

12.2 **Kalaallit Nunaat nunarsuarmi**

World Economic Forum ukiumoortumik ”Global Gender Gap Report” saqqummersittarpaa, kingullermillu julimi 2022-mi saqqummersillugu, tassanilu nunarsuarmi nunani naligiissitaanermut sutigut tamatigut tunngasut sanilliunneqarlutik. Nalunaarusiami Kalaallit Nunaat immikkut sammeneqanngilaq, Danmarkili immikkut sammeneqarpoq. Kalaallit Nunaat arlalitsigut Danmarkimit allaassuteqarpoq, pingaartumik ukunani marlunni: 1. Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit oqartussanit pigineqartut siulersuisuisa amerlassutsit pissarititat aalajangiunneqarnikuupput. 2. Ilinniagaqarnermi suaiaassutsit ilinniarsimasut akornanni naligiinngittoqarpoq, tassami arnat annerusumik ilinniartarmata.

Indexi sisamanik sammisaqarpoq:

1. Aningaasaqarnikkut tunniussaqaarneq periarfissallu
2. Ilinniarsimassuseq
3. Peqqissuseq inuuniarnerlu
4. Politikkikkut nukittorsarneq

Indeximi nunat 146-t ilaapput, Skandinavialu qaffasissumi inissisimalluni, tassani Island nr.1-iulluni, Finland nr.2-ulluni, Norge nr.3-ullunin Sverige-lu nr.5.ulluni. Danmark nr.32-mi inissisimavoq.

Sammisaq siulleq kisimiitillugu qiviraanni, tassa aningaasaqarnikkut tunniussaqaarneq periarfissallu, nunat Skandinaviameersut qaffasissumi inissisimajunnaarput, Danmarkilu nr.54.iulluni, sammisalli aappaani, ilinniarsimassusermi, Danmark nr.40-miilluni, taavalu Skandinavia qaffasinnerpaanngoqqilluni. Sammisap aappaani nalinginnaasumik annerpaamik ineriartortoqarsimavoq, tassanilu nunat index-mi ilaasut akornanni naligiissitaanissamut qaninnerpaami inissisimallutik.

---

⁴ Ass. inerneqartitsinissamut aqutsineq, misilittakkanik aqutsineq naalakkersuinerlu.

⁵ Ass. ingerlariutsinik aqutsineq, qisuariaatit aallaavigalugit aqutsineq, tatiginninnerlu

Kalaallit Nunaat indeximi immikkut sammineqanngilaq, taamaattumik toqqaannartumik paasissutissanik aallerfiusinnaanani, taamaakkaluarterli soqutiginaateqarpoq, tassami Kalaallit Nunaata aaqqissuussaana Skandinaviami aaqqissuusseriaatsinik naleqartitanillu tunngaveqarami. Suliniutit, assersuutigalugu siulersuisut amerlassusissaannik aalajangersaanerit taavalu ataatat immikkut meerartaarnermi sulinngiffeqartarnissaannik suliniuteqarnerit peqqutaataallutik Skandinaviami nunat Danmarkimit angusarissaarnerupput.

Indexi isumassarsiorfissaannaavoq, *toqqaannartumillu* Kalaallit Nunaanni pissutsinik ersersitsisuunani.

12.3 Siunissami misissuinerni sammineqarsinnaasut

Assigiinngissitaarnermik suliaqarnermi ajornartorsiutaasut ajornartorsiutaaneranullu attuumaasuteqarsinnaasut tamaasa misissuinermi uani akissuteqarfigineqanngillat. Taamaattumik siunissami misissuivigineqarsinnaasunik ataani taakkartuivugut (tamakkiisuunngitsumik):

1. Oqartussani atorfinnut qinnuteqartartut suliffeqarfinnut qinnuteqartartunit amerlanerit arnaasarnerinut suna pissutaava?
  - a. Kalaallit Nunaanni arnat angutinit amerlanerit ilinniagaqarput – suliffissamik toqqaanerini periarfissaannilu suna peqqutaava?
  - b. Suaaassutsit taakkunani atorfinitsitsiniarnermi atorfiup inissiartaqarnera isumannaallisaanermillu peqarnera qanoq pingaaruteqartigaa?
2. Arnat angutillu aqutsisutut atorfinnut qinnuteqartut arnat pisinnaasallit amerlassusaannut assigiinngitsumik isumaqarneq sumik tunuliaqutaqarpa?
3. Qullersat arnanut taavalu angutinit immikkut tulluurtunik aqutseriuseqarnerat suaassutsimut aamma agguataarnernut qanoq naleqqutsigippat?

13 Ilanngussat

13.1 Ilanngussaq A: Paasissutissanik aallerfiit

Januarimi 2022-mi misissuinermit atatillugu paasissutissanik aallerfiit makku aamma atorneqarput:

cvr.dk

Fly As One

(2023) <https://www.linkedin.com/pulse/ligestilling-sikrer-ikke-ligev%C3%A6rd-mellem-feminine-og-maskuline/>

Sulisitsisut

(2022) **Suliffeqarfeqarnermi misissuineq 4**

*Kalaallit Nunaanni
Naligiissitaanissamut
Siunnersuisooqatigiit*

(2022) **“Kaffi aassaviuk?” – Kalaallit Nunaanni
suliffeqarfinni suaassutsikkut
naligiinngittoqarneranik misissuineq**

PWC & AxcelFuture

(2021) **Danmarkimi inuussutissarsiorlut akornanni
suaassutsikkut assigiinngissitaarneq**

World Economic Forum

(2022) **The Global Gender Gap Index 2022**

13.2 Ilanngussaq B: Appeqqutit

Apeqqutit 12-it apeqqutigineqarput, taakkualu nittartakkatigut nassiussuunneqarlutik:

1. Sulisut akornanni angutit arnallu agguataarnerinut %-it natsorsuutigisatit allakkit:
2. Suliffinni aqutsisut akornanni (immikkoortortami aqutsisut, suliani aqutsisut il.il.) angutit arnallu agguataarnerinut %-it natsorsuutigisatit allakkit:
3. Qullersassi akornanni (pisortat, naalakkat il.il.) angutit arnallu agguataarnerinut %-it natsorsuutigisatit allakkit:
4. Siulersuisorisassinni angutit arnallu agguataarnerinut %-it naatsorsuutitit allakkit:
5. Suliffeqarfinni ukunani atorfillit suaassusaasa suuneri allakkit:
  - a. Pisortaaq (CEO)
  - b. Aningaasaqarnermut pisortaq (CFO)
  - c. HR-mi pisortaq
  - d. Siulersuisuni siulittaasoq
6. Oqaaseqaatit ataani allassimasut suliffeqarfinnut tunngasut qanoq isumaqatigitigaagit?
  - a. Suliffeqarfik suaassutsit agguataarnerinut aalajangersimasunik anguniagaqarpoq
  - b. Suliffeqarfik suaassutsit agguataarnerinut angusaqarnissamut pilersaaruteqarpoq
  - c. Suliffeqarfik peqataatitsisuuvoq (tamanik inissaqartitsisoq)
  - d. Suliffeqarfimmi pissuserisat assuarnartut qisuariarfigineqartarput
  - e. Suliffeqarfimmi arnat angutillu atorfimmini qaffariarnissaminnut naligiinnik periarfissaqarput
  - f. Sulisussaaleqineq assigiinngissitaarnerup pingaartinnissaanik aporfiliisarpoq
  - g. Piginnaasanut pisariaqartitatsinnut arnanik aqutsisutut atorfinitisinissaq ajornakusoorpoq
  - h. Qullersavut assigiinngissitaartitsinissamut eqqumaffiginnipput
  - i. Atorfinnik suliffissarsiuussinitsinni saqqummersitavut suaassutsinut tamanut naleqquttuupput
  - j. Arnaq aqutsisutut atorfinnut qinnuteqarnissamik kaammattorneqartarput
  - k. Oqaatsit angutininu atuutsinneqartartut ikilisarnissaannik suliniuteqarpugut
  - l. Aqutsisutut atorfinnut qinnuteqartut angutit arnanit amerlanerusarput
7. Uani suliffeqarfissinni assigiinngissitaarnerup sammineqarnerani sunit unamminartoqarneranik allaaserisaqarnissannik periarfissaqarputit:

8. Uani suliffeqarfissinni assigiinngissitaarnerup qanoq suliniuteqarfigineqarneranik allaaserisaqarnissannik periarfissaqarputit:
9. Suliffeqarfissinni atorfiit qassit akuerisaappat?
10. Suliffeqarfissi qanoq aaqqissuussaava?
  - a. Aktienik piginneqatigiiffiit
  - b. Piginneqatigiiffiit
  - c. Interessentskab
  - d. Kommanditselskab
  - e. Inuussutissarsiornikkut Aningaasaateqarfiit
  - f. Suliffeqarfiit inummit ataatsimit pigineqartut
  - g. Aallarnisaasunut selskabi
  - h. Oqartussanut attuumanngitsoq / Peqatigiiffiit
  - i. Oqartussat
  - j. Alla (suunera allaguk)
11. Suliffeqarfiit suliassaqarfimmi sorlermiippa?
  - a. Sanasut
  - b. El aamma VVS
  - c. Aatsitassarsiorneq
  - d. Aalisarneq, Inuussutissat Avammullu niuerneq
  - e. Inuussutissarsiutit Namminersorfiusut
  - f. Akunnittarfik, Sutorniartarfik Takornariaqarnerlu
  - g. Naluara / Suliaqarfik alla (suunera allaguk)
  - h. Alla / suliffeqarfiunngilaq
  - i. IT, Attaveqaatit Tusagassiutillu
  - j. Kiffartuussineq Angallannerlu
  - k. Annikitsunik nioqquteqarneq & Annertukkuutaanik nioqquteqarneq
12. Misissuinermi peqataaseq - kinaavit?
  - a. Suaaassuseq
  - b. Ukiut
  - c. Atorfik

13.3 Ilanngussaq C: Assigiinngissitaarnerup sammeneqarneranut unamminartunut oqaaseqaatit aalajangiiviunngitsut (apeqqut 7)

Immikkoortumi uani oqaaseqaatit allanngortiternagit allassimapput:

- Uatsinnut suliffissarsiorartut angutaanerupput, qaqutigullu arnat uatsinnut suliffissarsiorartut
- Suliffeqarfiaaraavugut, suaassutsillu agguataarnerinut tunngatillugu unamminartunik nalaataqarneq ajorluta
- Suliassaqarfipput angutaanerusunut tulluarsagaavoq. Suliassaqarfitsinni sulisut agguaqatigiisillugit 14%-ii arnaapput. Taamaattumik aqutsisunik misilittagalinnik sulisussarsiorneq ajornakusoorpoq. Allatut oqaatigalugu sulisussarsiorfitsinni suaassutsit naligiimmik agguataarnerinut aqqut takivoq
- Suliffipput takornarialerinerimik suliaqartuuvoq, taamaattumik takornarialerisuvut angutaapput sumiiffinnik ilisimasaqarnerusut
- Sanasunik suliassaqarfimmi sulisuugatta arnanik sulisunik nassaarnissarput ajornartipparput
- Samminasut suli unamminartunik nalaataqanngilagut
- Suliassaqarfitsinni arnanik ilinniarsimasunik amigaateqarpugut
- Arnat angutit naligalugit atugassaqartitaapput
- Suliffeqarfipput angutitut naleqqunneruvoq
- Angutit qinnuteqartartut ikippallaarput
- Allaffeqarfitsinni pingasuinnaagallarpugut. Arnat illuliornermi siunnersortitut suliallit amerlanngillat
- Ataasiinnarmik pisortaqarpugut/aqutsisoqarpugut, taassuma saniatigut allanik aqutsisutut atorfinnik peqanngilagut
- Allanik sulisoqanngilaq – piginnittoq angutaavoq
- Uatsinnut unammillernartoq annersaasoq tassaavoq atorfiit inuttassarsinissai. Suaassutsit eqqarsaatigalugit takornarialerinerimik arnat amerlanerupput, taamaattumik unammillernartut illua tungaaniipput
- Sanasut silarsuaanni arnat suli ikippallaarput, qalipaasunili maani arnat angutitut amerlanerupput. Qaninniaanerit misigisaqarfigilaarnikuuagut, tamannali eqqartornikuuarput inissillugulu.
- Sulisussarsiorfitsinni piginnaasat pingaartippagut, taamaattumik aqutsisutut atorfillit angutaallutillu arnaapput, utoqqasaanit inuusunnernut.
- Suliassaqarfitsinni suliffiit nikerarneri aallaavigalugit suliaqartuuvugut. Tamanna arnanut pilerinartuunngilaq
- Suliassaqarfitsinni arnat amerlanngillat, tamannali sulissutigineqarpoq

- Suliassaqarfipput (takornarialerineq) piumasaqaateqangaatsiarpoq timimillu atuiffiungaatsiarluni (umiartorneq, pisunneq, qimusserneq). Suliffissarsiortut sulisinnaasullu angutit amerlanerusut misigisarpavut. Assersuutigalugu arnat qimussertartut ikitsuarsuuppup, taavalu ukiup ilaannaani suliffinnut suliffissarsiortut arnat ikitsunnguusarlutik, immaqqa meeqqanik pilersuineq aallaavigalugu.
- Arnanik sanaartornermik suliaqartunik imaluunniit maskiinalerisunik qinnuteqartoqarneq ajorpoq
- Sunngiffimmi attaveqarnermut tunngatillugu ajornartorsiuteqalaarnikuuvugut, tamannalu erngertumik unitsinnikuullutigu
- Suliassaqarfipput angutaannarnik sulisoqarpoq
- Sanaartornermi suliassaqarfipput angutaannarnik sulisoqarpoq
- Suliniutitsinni pisortarisarput arnaavoq, taamaalillutik qullersatta pingajorararterutaat arnaallutik, pingajorararterutit marluk angutaallutik.
- Suliffeqarfiga qalipaasutut suliffeqarfiuvoq saniatigullu minnerusumik pisiniarfiuteqarlunga, sulisorisama suaassusaat ajornartorsiutigini kuunngisaannarpara.
- Arnat angutillu naligiinnik pisinnaatitaaffeqarneri isumaqatigiissutigisinnaavarput. Maanna qullersani atorsinnut tunngatillugu, atorfiit pissaanillit, arnanut tunngasunik apeqquteqaqqippusi. Sooruna apeqqutigineq ajorpisiuk arnat qassit innaallagisserisutut biililerisutullu ilinnialersut atorfinitsinneqartullu qassiunersut. Assersuutigisinnaavara taanna arnanut pinngorartitsisunut aqqissuussaq. Angutaannarnut aqqissuussamik pilersitsisoqartuugaluarpat naligiissitaannginnerup atuutsinneqannginneranik tusartuassagaluarput. Naligiissitaaneq tassaannaanngilaq atorfinni pissaanilinni sulisoqarneq.
- Suliassaqarfimmi arnat amerlanngillat, tamannalu ajornartitsivoq
- Innaallagisserisumik atorfinitsitsiniarneq nalinginnaasumik ajornartorsiutaavoq, angutaagaluarpat arnaagaluarpalluunniit.
- Siulersuisut suaassutsikkut agguataarnerat allattoqarfimmi suaassutsikkut agguataarneqarnermit allaanerungaatsiarput.
- Suliffeqarfipput angutit arnallu suliassaqarfinik isigineqartartunik sinaakkutaqarpoq, tassanilu "assigiinngitsitaartumik" atorfinitsitsiniarneq ajornakusoorsinnaalluni, tassami inatsisitigut aamma atorfinni ilinniakkat suunissaanik piumasaqaatitaqartarmat.
- Tamanna eqqumaffiginikuunngilarput, sutorniartarfimmik ingerlatsisuvugut, taamaattumik sulisorisinnaasagut sulisorisarpavut. Unamminartoqarnikuunngilaq.
- Arnat ikippallaat aqutsisutut atorfinnut qinnuteqartarput.
- Aallaaviusumik unamminartoqanngilagut. Assigiinngissitaarnissaq aamma siunertatut isiginngilarput, siunertattali angunissaanut atortussatut isigalutigu.
- Uanga namminersortuugama arnanillu atorfilittaqaarnanga, suliffeqarfinni annerni angutit arnallu qullersani atorfillit pillugit isummersinnaanngilanga. Ullmikkut 2023-

miippugut, qularinngilaralu arnaqartoq qaffasissumik ilinniagalinnik, atorfinni qaffasissuni atorfeqarsinnaasunik. Tamanna aamma Kalaallit Nunaanni piffissanngorpoq. Qujanaq Kalaallit Nunaanni misilittakkannik avitseqatigisinnaagassi.

- Atorfinnut qinnuteqartut killeqarput. Allatsitut atorfinnut qinnuteqartut arnaanerusarput.
- Atorfinnut qinnuteqartut suaassusai ileqqutoqqat aallaavigisarpaat. Suliffissarsiortut immikkut pisariaqartitsisut qinnuteqarnej ajorput.
- Atorfitsinnut arlalinnut qinnuteqartut arnaanerusarput – igaffimmiut eqqiaasullu – atorfinni taakkunani angutinik sulisoqarniarnej erloqinarsinnaavoq.
- Suliassa qarfiga nalinginnaasumik angutinut naleqqussagaavoq. Taassuma saniatigut atsitassarsiorfimmi avinngarusimasumi ilaquuttat qimallugit suliffiusarpoq. Tamanna immaqa peqqutigalugu arnat suliffissarsiortut ikittuararsuupput. Arnanik suliffissarsiortoqaraangat taakkua salliunniartarpavut.
- Assassorluni suliassa qarfinni arnat artorsarput, tassami arnat oqimaatsunik kivitsinissaannik aamma naatsorsuuteqarfigisaratsigit, akisussaaffimmik angutaannarnut tunniussinata. Suaassutsinut tamanut atugassarititaasut assigiipput.

13.4 Ilanngussaq D: Assigiinngissitaarnermut suliniuteqarnermut oqaaseqaatit aalajangiiviunngitsut (apeqqut 8)

Ilanngussami uani oqaaseqaatit immikkoortoq 9-mut attuumassuteqarput.

- Immikkoortitsineq atugarinnginnatsigu tamanna eqqartorneq ajorparput
- Eqqarsartaasiuvoq – tamannalu suliffeqarfimmi tamarmi ersarilluni
- Politikkit, tunngaviit, anguniakkat, alaatsinaanneqartut
- Assigiinngissutsit ataqqinissaat oqariartaaseraarput
- Ataatsimiinnerni tamani qulequtaq sammisarparput
- Kajumissaarut
- Piginnaasat isiginiarnerusarpavut
- Ukioq manna alliatornissarput naatsorsuutigaarput, arnanillu salliutitsinissatsinnut anguniagaqarluta, sulitsinni isit isiginnittut assigiinngitsut piginiaassagatsigit
- Suaassutsikkut assigiinngissitaarnermut suliniuteqanngilagut
- Angutit arnallu agguataarneqarnerisa tulluartaunissaat ukkataraarput, piginnaasalli pingaarnerutippavut. Amerlanertigut arnat angutinik pisinnaasaqarnerusarput, taamaattumik atorfiit inuttassarsiuussatsinni kingullerni tallimaasuni sisamat arnanik atorfilittaqarput.
- Niuerfiit suleqatigisallu peqatigalugit assigiinngissitaarnermik peqataatitsinermillu suliniuteqartoqarpoq.

- Qinnuteqartut arlaqaraangata naligiinnillu pisinnaasaqaraangatta sapinngisamik sulisutsinni suaassutsit ikinnerussuteqartut aallaavigalugit atorfinitsitsiniartarpugut.
- Arnat angutillu immikkoortinnaveersaartarpavut. Suliffeqarfitsinni naligiissitaanermik suliniuteqartoqarpoq.
- Suliffeqarfik suli nutaajuvoq ataasiinnarmik atorfilittaqarluni, taamaatutmik qulaani allassimasoq akissuteqarfigisinnaanngilara.
- Qalipaasut immikkoortortaqarfitsinni arnanik atorfinitsitsisarneq iluatsittuuvig, aamma arnanik aqutsisutut atorfinitsitsinerit, taassuma saniatigut arriitsunnguamik ingerlavugut, arnanik marlunnik sanasoqarpugut, qalipaasut arfineq marluullutik, maskiinanik ingerlatsisoq ataasiulluni, soqutiginninnerup alliaartornera malunnarpoq.
- Maskiinanik ingerlatsisunik arnanik ujaarlerneq suliniuteqarfigaarput, arnalli taakkuninnga suliaqartut ikitsuarsuupput.
- Pisinnaasat aallaavigalugit atorfinitsitsisarpugut, arnaagaangata pitsaaqutaaginnartarpoq. Taamaakkaluartoq atorfissaatitsinnut qinnuteqartut qaqtikkut arnaasarput, apeqqummut 7-mut tunngatillugu.
- Atorfilittatta suaassusaa apeqqutaatinneq ajorparput, uanga arnaavunga qalipaasutut ilinniagalik, ukiunilu 20-ngajanni namminersortutut arnanik angutinillu sulisoqarnikuuvunga, pisiniarfiutitsinni aamma sulisut arnaallutillu angutaasarput, suliffissarsiortut angutaanersut arnaanersulluunniit apeqqutaatinneq ajorparput.
- Suliffissarsiortoq piukkunnarnerpaaq atorfinitsinneqartarpoq. Piukkunnarnerit tallimaat atorfinitsinneq ajorpara assigiinngissitaarnermik pilersitsiniaannarlunga.
- Suliffeqarfimmi assigiinngissitaarnerup ilaatinnessaanut immikkut iliuuseqarneq ajorparput, atorfimmulli aalajangersimasumut pisinnaasat isiginiartarlutigit
- Kultuurikkut illorsuaavoq, taamaattumik oqaatsip ”assigiinngissitaarnerup” iluaniipput assigiinngissitaassuseq imaluunniit assigiinngitsuuneq – tamaasa. Tamanna suliffeqarfitta inuuniutigivaa.
- Ajornartorsiuteqanngilagut arnamik sulisoqannginnatta.
- Angutiniq sulisussanik pilersaariniartarpugut, pingaartumik suliffinni inuleriviusuni.
- Toqqissisimanermut politikkimik suliaqarnikuuvugut, taannalu qulequttamik eqqartuivoq oqaasinnguillunilu – qullersani tamani
- Massakkut taama isikkoqartillugu iliuuseqanngilagut.
- Tassunga politikkeqarpugut. Ukiumut nalunaarusiani assigiinngissitaarnermut nalunaarusiortarpugut
- Assigiinngissitaarnerup suliniuteqarfiginngilarput, suliffeqarfitsinnili suliaassaasunut soqutiginninneq aallaavigalugu atorfinitsitsisarput. Immaqa oqartoqarsinnaavoq suliaassaqarfiusugut angutinut naleqquttoq. Allattoqarfimmi arnaannarnik sulisoqarpugut.

- Immikkut ittumik suliniuteqarfiginngilarput, kingullermilli sulisussarsiornitsinni angummik sulisussarsiorpugut, sulisuutivut arnat arfineq marluummata angullu ataasiinnaalluni (qujanartumik iluatsipparput)
- Suliffeqarfiuvugut angutaannarnik sulisulik. Aalisariummik ingerlatsisuuvugut.
- Sulisut immikkoortinneqarneq ajorput – sulisut tamarmik assigiinnik atugassaqaartitaapput, tassa inuup ataatsip pisariaqartitai aallaavigalugit ingerlariuseqarluta
- Aalajangersimasunik anguniagassanik taakkartuinikuunngikkaluarluta tulluarnerpaanik pisinnaasalik atorfinitsittuaannarparput – suaassusaa suugaluarpalluunniit.
- Qulaani allariikkattut, arnanik qinnuteqartoqaraangat taakkua salliuttarpavut
- Paasisitsiniaanermik aamma suliaqarusuppugut, assersuutigalugu Aatsitassarsiornermut Ilinniarfimmi ilinniartussarsiornitsinni atugassamik.
- Arnanik qalipaasunik arlalinnik sulisoqarnikuuvugut, timertilli atorlugu oqimaatsumik suliaqarnertik artorsaatigisarpaat